

Sludinajums nem preti:
Zelgawā, Zeelajā eelā № 10 un pe
Rantowsta un Wlōpa lgeem, Zeelajā eelā
№ 7, Helmšinga namā, un Mišgā, S. G.

Wakša par sludinajumeem:
8 tap, par sīklu rakstu riidinu; pahr-
tulfošchana is fwešchahm walodahm
par brijnu.

Latweeschu Amises.

3nakt weenreis nedē.
Wakša, Zelgawā fanemot:
par gabu 1 r. 50 l., par pušgabū 90 l.
Wakša, pahr pasta pefuhot:
par gabu 2 r., par pušgabū 1 r. 25 l.

„Latw. Am.“ war apstellet:
Zelgawā: Pēe Rantowsta un Wlōpa lgeem, Zeelajā eelā № 7, „Latw. Am.“ ešpedijija, —
Zeepejā: Emila Woegedinga grahmata bodē, pēe tīgus plašča. — Waušā: Steina
lga apteclā un G. Drengera lga bodē. — Taitōš: S. Hirtšmana lga un S. Towa
lga grahm. bodē. — Ruldigā: H. Erd. Weštorna lga grahm. bodē. — Dobeļe: S. Da-
widofsta lga bodē. — Saldū: Stepermana lga grahm. bodē.

„Latw. Am.“ war apstellet:
Mišgā: Goeršchelmana lga grahmata bodē, Wehweru eelā № 6; S. G. Skapteina
lga grahm. bodē, Wešch-Mišk. Weel. Rehtnu eelā № 10; W. F. Sādera brintawā, Pa-
lejas eelā № 3. — Wešch un ahrfemē: Rudolfa Wošfes lga wišas ešpedijija, —
Walmēerā: Frey's lga grahm. bodē. — Wālkā: M. Rudolfa lga grahm. bodē. —
Def tam: pēe zeem. mahitajem — titlāb Widsēmē, tā ari Kursemē.

71. gada-gabhjums.

Sahtibas leetas kopejeem.

Lai gan pamajam, tomehr arweenu wairak un wairak saht starp
mums usmoštees apstira un eestlā, zil ne-aprastami daudš kaunuma ra-
šho reibinošho dšereenu dšeršchānas eerāšča. Šhur un tur ari jau
muhsu mihtā dšimtene, Latwijā, zelāhs sahtibas jeb pretšeršchānas be-
drības, no kurašm dašchās jau no Augstāhs Waldības apstiprinatās, un
dašchās uš apstiprināšchānu gaida, un kuras par noluhku nehmuschāhs,
pehž fawās ešpehjas šchuhpošchānu masinat. Šchis beedribās, tā
jadomā, war muhsu dšimtenei leelu labumu un swebhtibu atnešt, un lai
gan šchim brijšcham wiras wehl ar nelahdeem leelškem un wareneem
panahkumeem neleelahš, tad tomehr wira labee augli preefšch katra no-
peetmi eestlādama zilweta ir deewšgan spihdošchi, un sahtibas beedri-
bas, šcho augtu darinatājas, war preegateseem un ari preegatese pahr to
ar tahdu preeku, kas tāhm atšwer wišus wira leelos geuhtumus un
upurus, un wišus nelabwehtu un šchāgu pehlumus un šchēherschlus,
kas kaudšchm ween teef sahtibneekem weli zelā; jo ir jau weegli sa-
protama leeta, ka zilwetak ir loti nepatihkami, kad tam wira kludhās
ustrahda un zel preefšchā. Wef, deemschehl, sahtibas beedribu, tā apstip-
rinatu, tā ne-apstiprinatu, ir wehl pēe mums leels masjums, tohs ir
wehl pahrak retas, — tahs ir wehl, tā fakot, uhdens pilite leelajā
šchuhpošchānas uguns-šanki, un tāhs zita no zitas tahdā tahlumā, tā
fawā starpā nelahdu nelahdā fatišmē. Wef preefšch šchi til geuhtā
ušdawu, lahds ir sahtibas beedribahm, buhtu nepezeeschāmi wajja-
dšigs, ka tahs nu ari ešahktu zita ar zitu fatištees, eepashtees, jadrau-
dšetees, darišchānās weenotes, weena otrai toku un padomu sneegda-
mas, ušjautrinadamahs un ušdrošchadamahs fawā geuhtajā gaitā,
dalidamahs preefšch un behdās. Wš tam, ja nemaldos, buhtu derigi,
ja taptu isriškota un notireta kahda — šapulze, uš kuru waretu
katra sahtibas beedriba aštraidit kahdu waj kahdus fawus lozlekus, kur
tad beedribās waretu weena otrai darit paššchānu wira gaitu, fawu
darišchānu sahtibu, fawus panahktumus, un weeni no otreem waretu
eewehrot un mahzites to, kas derigāhs, deht noluhku weizinašchānās.
Pēe šchahdas šapulzes waretu titt peclāišti ari wiši tahdi, kas wehletos
tuwaks šinas pahr sahtibas beedribu štatuteem un beedribu darbošchā-
nos, pahr sahtibas beedribu jehšchānu un dibinašchānu, tā ari iškatas,
kam par zilwezes labklahjihu širds pušt un sahtibas leeta patihkama.
Buhtu jazerē, tā šchahda šapulze nebuhtu beš lahdeem labeeem panahktu-
meem; jo — kopigi darbi ir weegli darbi, — dalitas behdās uš pušt
weeglakas, — daliti preefi diwlahrtigi faldi. — Šchahdu sahtibneeku
šapulži isriškot, buhtu wairak parotichs kahdai Mišgās waj Zelgawās
sahtibas waj zitai kahdai leederigai beedribai, waj kahdai komišijai,
jeb waj ari kahdai šcho leetu išdarit ešpehjišgakai peršonai, — weenā
waj otrā muhsu gubernu galwās pilšehtā. Kuhdu laipni teem, kam
širds ir šilta, un kas muhsu tautai un wišai zilwezei sahtibas šinā ir
labwehligi, šcho apzeret, un, ja buhtu derigāhs, tam, kam warams, beš
kahdas wilzinašchānās roku list pēe arka. Preegateseem loti, ja zaur

šcho buhtum sahtibas leetas buhwei waj jel wiemafako akmentinu pēe-
nefšchi.
„Dirkštele“,
Wahrbeles sahtibas jeb preefšchānas beedriba.
Redakzijas preefšhme: Šchis Wahrbeles sahtibas beedribās beedribās
preefšchilums, isriškot wairak, waj wišu Latweeschu, waj Baltijas saht-
ibū beedribu delegatu šapulži, ari mums leelahš buht derigāhs preefšch
sahtibas leetas weizinašchānās. Weenoti špehti ešpehji daudš wairak,
nefā tad lairs šawrup šaigā fawu pašča zelu. Dašchā masai be-
drībai, kas warbuht nodarbojāhs tahdā attahkā nomalā, un kurai ja-
zihnahs ar publikas ne-eewehrošchānu un dašchēem geuhtēem šchēhersch-
teem, tahda toposchānāhs ar žitahm, leelalahm beedribahm, kuras
jau wor aštrahdit uš labeeem panahktumeem, buhtu par eepreezinašchānu
un usmudinašchānu, nepalāišti duhschu; jauns, dšihwaks, špirgats gars
tai tad warbuht rapšos, un zitu pēešchijojumi tai waretu deret par pa-
mahjišchānu. Tahdā wispahrigā šapulže tad ari parahditos, tahdi špehti,
tahdi wihi pēe šchi darba šchuršchēes.
Wef pehž muhsu domahm wajjadsetu wehl til ilgi nogaidit, lihds
kamehr tahs sahtibas beedribās, kuras isgahjuschā gadā eefneeguschās
ministerijai fawus štatutus, šchūšchās apstiprinatās. Tad warbuht Zel-
gawā waretu tahdu wispahrigu šapulži isriškot. Šil mums šināms,
tai tur tad pēedaltos dašchi tungi, kas jau ilgus gadus ar sahtibas
jautajumu un kustešchānos eepashtušchēes, kureem ir plāfšch redēs aplošs
un turklahst jau ilgi pušt krukšis tā wehlešchānāhs, kopigeem špehkeem
apfawot dšeršchānas šaunamu, kas ari muhsu dahrgājā dšimtene til leelu
poštu paštrahda.
Šidriht tā Zelgawās sahtibas beedriba buhs apstiprinatu, mehš
to pašinošim fawā lapā, un tad zitu sahtibas beedribu wispahrigāhs
šapulzes šchūšchānu wares šhlati pahšpreef.
Ka sahtibas beedribu leeta nesnausch, bet pēe mums wairak išt-
lahs, to ari tas šinajums pēerahda, kuru nule dabujahm no Lauteres
(Widsēmē) un šchim pašchā nummurā nodrukajam.

Wehtules is truhkuma zetejeem apgabaleem.

1.
Kursemes generalšuperintendenta kungs no mahzitaja G. Bluma
is Krašnojaraš (Saratowas gubernā) dabujis šchahdu wehtuli, kuru
mums laipni atwehšis nodrukāt:
Augli godats generalšuperintendenta kungs! Šone-
meel manū wistarslako pateizibu par tāhm nāhtšēstības dahwanahm, proti-
teem 173 rubleem, kuras is Juhš wibutajas rotas preefšch fawas
šchēherschēes truhkuma zetejeem ar pehdejo pastu ešmu šanehmis. Raudu,
kā is peclitahs kwihšes redšams, bašnizās konwentam ešmu nodewis, un
waru žums apgalwot, ka wina pehž nosajijuma, t. i. preefšch baba
redminašchānas, tiks isleekata. Muhsu tizibas brahtu lihdsuhtiba un
palihdsiba mums ir par jo leelu atšpaidu un eepreezinašchānu šchajōšs
šuhros behdū laifōs, kas mums tagad japahržeešch. Šchētrus gadus
mehš šchē loti mas, un pehž tam zaurus trihs gadus it nēka ne-ešam ra-
šchojuschi. Zaur to muhsu lihds šchim šakojochāhs kolonijas panih-
kuschās, un tikai zaur šewišchū Deema palihgu atkal waresch atšpirgt.
Šil tahdeem laudim šchē wehl kas ir, kuzi agrākōs gaddōs zaur tīrgo-
šchānos, waj zaur wišai leelu šaimneezibu nomatōs štrona un draudšes

femes-gabalōs naudu fakrahjuschi. Wef tahdu tifi ir mas. Zeelu
leelais kauschu daudšums eestidšis tahdā nabadšibā, tā beš palihga no
ahrenes teem jamirš bādā. Pahghjuschā gadā dašchās draudšes wehl
wareja ispalihdsētees zaur pahratu semes-gabalu isnomāšchānu, waj
zaur naudas ašnemšchānu, semē aššklahjot; bet tagad it nēka wairs
naw pēe rotas, — pehdejee lihdsēki ir isbeiguschēes. Bada zeteju
šlāits wišās muhsu Wolgas kolonijās sneedšās majafais lihds 150
tuhstlošch zilwekem. Manā draudšē, kuzi ir ap 5600 dwehtelu pehž
pehdejahs šlāitšchānās, atronahš 2996 truhkuma zeteji. Pēeruhšhi
neil ween maies, bet ari dedšinamā materiala un lopu barības. Šoti
daudš zilweku ir šalimuschī ar lipigo šaršoni (šifu), ar šchārlaku, dšif-
teritifu (wahrigu šakla šlimibu), bakahm u. t. j. pr. Šowis teel no-
kautas un apehtās un širgi par šmeela naudu pahredoti, lai zilweki ar
to naudu uš kahdu laizinu šew waretu ušturu eegahdatees... (Nu
Bluma mahzitaja kungs šhki un ašgrahbošchi apraštā tagadejahs buh-
šchānās truhkuma šinā, tā ari, kahdā wišē lihds šchim dašchi mehgi-
nājuschi tahs apfawot, isšajidams fawas domās, tā ar to ne buht ne-
pēeteekot, un tad fawu wehtuli turpina tahlak. Red.).

No tahm mihleštības dahwanahm, kuras eš ešmu šanehmis,
muhsu bašnizās dome, kas paštahw is itin uštizigeem wihreem, no
9. Nowembera sahtot, ir eerihkojusi wairak nabagu kēhku (kuknu), kuras
is deenas wahra šupi un to idala pehž noteikta mehra un truhkuma zete-
ju wahrdū listehm jeb grahmatahm. Papreefšch bija 8 tahdas kufnās
ar 713 ehdejeem; tagad mums ir 10 kufnu ar 1000 ehdejeem. Šklatā
kufnā ušraudšiba ir uštizeta ipašchi preefšch tam no draudšes
weetneekem eezelteem wihreem, un nekahrības lihds šchim naw notiku-
šchās. Patešibu šakot, mums gan wajjadsetu diwi waj trihs reis til
daudš nabagu kufnu eerihkot, bet mums pēeruhšhi lihdsēki, un mehš
mehginam laudis apmeerinat ar žeribu isšajizinašchānu, ka uš preefšchu
buhš wairak. Weena šupes porzija mums mākš ap 2 kapeikahm.
Wina gan deewšgan šchidra un ušdenaina, tomehr leelā dala ari
par to širšnigi pateizahš. Ar to naudu, kas muhsu nabagu kufē at-
ronahš, žeram lihds Dežembera beigahm pahrtikt. Šas kungs, kas
lihds šchim til tahš palihdsējis, ari uš preefšchu palihdsēhs, tā mehš
teem wienabagakeem šarp muhsu truhkuma zetejeem waresim is deenas
weem šupes porziju dot. Lai Wīnšch ari uš preefšchu daudš širšchu
pamodinatu uš palihdsibu, tā Wīnšch to lihds šchim darijis. Wef
žums, augli godats generalšuperintendenta kungs, no wišas širds pateiz-
oš par lihdsuhtibu, kuru lihds šchim muhsu nabaga, til geuhtā pēem-
letai draudšei ešfet parahdjijuschī, un eš žums kuhdšu, lai žuhš ari uš
preefšchu muhsu nelaimi un truhkumu pehž ešpehjas eewehrotu. —
Leeta ir tā, ka daudš tuhstlošch zilweku ir glahšjami no bada nahwes,
un eš ešmu pahreelinatōs, ka muhsu tizibas brahti, uš kuru palihgu
mums tagad jazerē, muhs ne-afšahs.

Ar wisleelako augtzeenibu žuhš širšnigi šweizina žuhšu pade-
wigais
G. Blums.
Krašnojaraš, 11. Dežemberi 1891.

Paspahrnē.

Adams Bihde.

Šchōrška Gilita' romana, is Angli walodas tulstos no M. L.
(3. turpinajums.)
„Tu, noslihnams kuzens!“ Šmilšchu žims isfauzahš ar lepnu
tehwā preeku. „Kad nelikš pulki meerā, tad tew to atzemschu. Kas
tew nahl pahrā, laudis traugel!“
„Šchē, šchurp! Dod wira man, žim!“ Šchads Kranascha teiza.
„Es wira šafesechu un apšalšchu, tā širgu.“
„Nu, šafona lgs,“ wīnšch turpināja, kad šcho wihru eerahdšija
atnahkam, „kā žums šcho wakar klahjāhs? Waj ešfet atnahktuschī, pa-
lihdsēt waidet? Ešmu dšidejēis, tā laudis waidot, kad šlauštees meto-
dists, itin kā teem buhtu tahda waina eefšchās. Nu, eš gribu til
treemi waidet, tā žuhšu gowš isgahjuschā nakti. Šaikam tad buhšchu
špredikotajai patihkams.“
„Gribu žums pēedimāt: nedareet neelus, Šchad,“ šafona lgs
ar zeenibu šajija. „Poišeram laitam nepatikt, kad dširdetu tahdas ne-
pēelahjigās runas pahr fawās šewās radinezi, kaut ari wiram tas
buhtu reebigs, ka tā šprediko.“
„Ja, un žil patihkama wina isfatahš!“ Drahtu Wens šajija.
„Es pēerihstu šmukahs šewētees špredikotānāi. Wina mani aštrati
atgzeesihš, nēka nešmūti wihreeshi to ešpehtu. Nebuhtu netahds brij-
numš, tad wehl šcho pašchu wakar tapu par metodistu un sahtu gar
špredikotaju laštitees, tā Šets Bihde.“
„Š, Šets žawas ašjo, pa augstu pazehlis, tā eš domaju,“ šafona
lgs šajija. „Šchis meitās radineekem laitam nebuhtu pa pahrštam,
kad tā appezetōs ar mašu amatneeku.“
„Šchū!“ Wens it ar šwaru eerunajahs šarpā. „Kas radeem par
daku? Ne šlāidas wehtis! Poišera šewna war usmest degunu un aš-
mirš fawu pagahnti; bet šchi Dina Morris — dširdu — ešot til
nabaga, tā bijuš, un štrahdajot šabrikā; tai ešot motu deewšgan, šewi
ušturet. Jauns, žentigs namdaris, gatawš metodists, tā Šets, nebuhtu
šlāits šchēns preefšch wiras. Ka tad Poišers Adamu tura til augstā
zeenā, it kā waj buhtu wina radineekš!“
„Tā ir neeziga plahpāšchāna,“ šchōna šans pēebilda; „Adams
un Šets ir diwi žilweki. Kā tōš war šakopot?“
„Manis pehž,“ Drahtu Wens šmaidošchi šajija; „bet Šets ir
manš wihrs, lai ari buhtu diwlahrtigā metodists. Ešmu ušwarētis.
Kaitinaju wira wira laiku, kamehr štrahdajahm topā, bet wīnšch man
to nepehma wairak par kaunu, nēka rahmš jehrinšch, — un tomehr
wīnšch ir buhšchigs deewšgan. Jo tad mehš abi, tumšchā nakti nahš-
dami mahjās, eerahdjijahm šakaltuschū toku degam un domajahm, tā

tas ešot špofs, tad wīnšch — waj tu ne-eš redšēis! — šchēja špokam
šlāht til drošchi, tā kad waj buhtu gorodowojs. — Wš! tur wīnšch is-
nahš no Wika Wāštera mahjās, — un tur ari ir Wills patš! Wīnšch
jau isfatahš til lehnš, it kā waj newaretu ne naglas ešst, tapehž tā
baiditōs, tā eewainot galwu. Wš — un tur nahl ari šmūšā špredi-
kotaja, žepuri nonehmūš! Man jadodahš makenit tuwaki šlāht.“
Wehl šahdi no teem wihreem gahja Benam lihds, un ari jaht-
neeks tuwojāhs. Dina, aštri šolodama, bija žiteem preefšchā. Wina
uštahpa uš rateem apalšch klāwās. Šlakam štalajam Šetam wira is-
rahdjijāhs mafa no auguma; bet kad wina, weentahpēšchā, melnā ap-
gehrtā, weena pati atrahdāhs uš rateem, tad tā israhdjijāhs wairak nēka
widihškā leelumā, — tomehr patešibā nebija leelata nēka leelā dala
zitu šewēschū. Wef šchēšneekš brijnihjāhs pahr wiras isšureschānos.
Bija aprahdis, metodistu šolōs un šejā redset lepnu ušpuhšchānos pahr
žiteem un leeltošot ipašchi šewhtu waj šchūšchū isfatah. To wīnšch
pēe Dinas ne-otradā. Wina šewotaja žitadi, nēka tā, it kā waj buhtu
uš tīrgu gahjus, un ari, laudis ušlufkodama, ne-isskatijahš tahda, tā
kad buhtu gribējuš teit: „Šinu it labi, ka mani turet par jaunu un
par šchāstu preefšch špredikotānāhs, — bet žums jāleel wehā, ka eš
ešmu šwehta!“ — Grahmata tai nebija rotās; tahs bija šaliktas šopā.
Šgu štateens, beš jebkahda ašuma waj ihgnuma, nemaldijāhs apšahst,
pēe zilwekem wainās melledams, bet turpreti rahmi uš weetas pakawē-
jahs, pilns mihleštības un laipnības. Wiras štateens jo šlādri šajija:
gribetu žums to pašneegt no žawas širds bagarības! Wiras bal-
tee waigi noreetejochāhs šaulēs atšpildumā bija nosahrtušchi, un tā at-
gahdinaja pulkit ar balti eesaršanahm šewu lapahm. Šobotaju un šchē-
jeji aplūša, kad šcho šewēeti eerahdšija. Šchōna šans domigi pa-
lahjāhs aš aušim, Šchads Kranascha nonehma fawu ahdas žepuri un
šajija galwu un Drahtu Wens brijnihjāhs, tā Šets wareja eedrošchāna-
tees, gar wira laštitees, pehž wiras preej.
„Wihša šlāhtule,“ šchēšneekš šajija pēe šewis, — „bet drošchi
tā naw tapehž radita, lai špredikot!“
Bet nu Dina šahra runat.
„Mihlee draugi,“ wira šajija šlādri, bet ne wis diktā balši,
„išlughšimees šwehtibu no Deema!“ — Wina ašmiga ašis un, galwu
masuleet' noleekuš, turpināja tahdā pat lehnā balši, tā kad waj buhtu
runajusch ar kahdu žilweku, šas tai tuwu šlāht šahweja: „Grehšineeku
šehitajōš! Kad nabaga, grehkeem ašreanta šewā ašgahja uš aku, šmelt
uštudin, wira atrahda žewi, pēe atās šehdošchu. Wina žewi nepasina,
nebija žewi mellejuš; wiras pahršch bija aptumšchōs, wiras šaiga-
šchāna nešchēhtā. Wef žū ar wira runaji, žū wira mahjiji, žū wina
nahdjiji, tā tahs želšch bija attlahš preefšch žawahm šwehtajahm
ašim, un tomehr žū bijī gatawš, wina žewhtibu preefšch, to nebija
mellejuš, to nebija pachehtušchi. Žesu! tā eš muhsu widū un žū pa-
šišti tatur žilweku. Ja te buhtu tahdōs tai nabaga šewai lihds, —

ja wira pahršch buhtu aptumšchōs, wira želšch nešchēhtis, — ja wira
naw atnahktuschī, žewi mellekami, un newehlahš, tapu pahrmahjiti, —
preefšchiri wihreem to pašchu šchēhlahstibu, tā wina! Muna ar wihreem,
kungs, atdari wira aušš manahm wehtim; pahreelinatōs toš no wira
grehkeem un modini eefšch teem šlāpēs pehž tahš pēstišchānās, to žū
wihreem eš šagahdajis.
Kungs! Tu eš wehl šchodeem pēe šaweeem laudim! Wira žewi
redš naktis, un wina širds eegahš, kad žū ar teem runā uš žela. Un
žū eš tuwu šlāht teem, kas žewi nepasihst. Atweri wira ašis, lai
tee špehtu žewi redset, — žewi redset, raudadamu pahr wihreem un
šajidamu: „žuhš negribeet nahst pēe manis, lai waretu eedabut dših-
wibu!“ — žewi redset, šarajamees pēe krusa šaba un šajidamu:
„žehws, pēedohi teem, jo tee nešina, to tee dara!“ — žewi redset, at-
nahšdamu šawā gobibā, wiras teefat paštārā deenā! Amen.“
Dina atkal pazehla ašis uš augšchu un apstahjāhs, šlatidamahš
uš žema eedšiwotajem, kas wina pa labo roku šahra beesaki ša-
pulžetees.
„Mihlee draugi!“ wira no jauna eesahla, balši masuleet' pazel-
dama. „žuhš wif ešfet bijušchi bašnizā, un man šchēet, ešfet mah-
zitaju dšidejuschī, toš wahrdus šafam: „Tā škunga šars ir uš manim;
tapehž wīnšch mani šwaidijis, teem nabageem to preeka wehtii šlu-
dinat.“
žesus Kristus šchōš wahrdus runaja. Wīnšch šajija, ka ešot nah-
jis, teem nabageem to ewangelijumu pašludināt. šefinu, waj ešfet
šchōš wahrdus daudš apdomajuschī. Gribu žums pateikt, kad eš toš
pīrmo reiši šchējeju. Wehl biju behrns, kad radineez, kas mani ušau-
dšināja, tahdā pat wakarā, tā šchājā, mani nehma lihds, lai dabutu
kahdu wihru dširdet, kas ahra špredikotaja, tā tā mehš šchēit. Atminu
lahi wira šejū. Bija loti wez wihrs, gareem, balteem mateem. Wina
balš bija lehna un jauka, kahdu wehl nebiju dšidejuschī. Biju behrns
un mas to šapratu, un tomehr šchis wezais wihrs man isfatah žitads
žilweks, nēka tahdu šaut kad buhtu šajis. Domaju, ka tahs buhtu
nolahpšis no debēšim, muhs mahjit, un tamdeht šajiju radineez: „Waj
wīnšch šcho wakar ees apafat uš debēšim, tā tas nobildēts bihšēl?“
Šchis wihrs bija Wešleja kungs. Wīnšch wifu fawu muhschu
tai pašchā leetā darbojāhs, tā muhsu kungs žesus, — wīnšch teem
nabageem to ewangelijumu pašludinaja, — un wīnšch eegahja šawā
meerā 8 gadus atpafat. Wehšlak wairak pahr wira dabuju dširdet;
bet nefaprašča behrns buhdams, til to weenu leetu atgahdinōs, to
wīnšch mums pašludinaja, proti ka „ewangelijums nošimē preeka wehtii“.
Nu, apdomajet to! žesus Kristus pateekš nonahja no debēšim, tā
kā eš, nefaprašča behrns, domaju, ka Wāšleja kungs to darija, un
Wīnšch nahja, nabageem preeka wehtii atnešt no Deema. Nu, mani
mihlee, žuhš un eš, — mehš ešam nabagi. Mehš ešam ušauguschī
masās buhdinās, ehdinati ar aušu miltu maiešim, mas školoti, un ne-

No Saratowas mehs dabujufchi wehstuli, kura aigrabhofochem wahrdeem aprakfta truhkuma zeteje behdas un mokas. Wehstules beigas fkan fchabdi: „Ka mehs wehl pee dshwibas paleekam, par to tika fapateizjohs tai palihdibai un tahm dahwanahm, kuras mehs dabonam no Augftahs Waldibas un fchehftirdigeem zilwekeem. Kai Deewes fwehfti wifus fchehftirdigos dewejus un dewejas, fas muhfu afaras un waimanas dshrejeufchi! Kai Deewes fwehfti Zuhfu ifeefchunu un ee-eeefchunu, lai palihdfti pee wifem Zuhfu rofu darbeem. lai Zuhf pawada un pafargu uf wifem Zuhfu zelem, un lai ir Zums fchehligs!

Sneegs pee mums ir toti dshifch, no 1. Oktobera, kur ufkrita, lihfti tagad, kur arweenu no jauna peftricht klat, ta ka ne zefa newar pagreft. Tamdehft nahfofcho pawafar ir pluhdi gaidami. Diwas pakatejas seemas sneega gandrihfti nenas nebija, bet fals bija tahde, ka dandf lopu nofala, proti dandf deenu no weetas ap 42 grabdeem. Kad pawafara faule plabno sneega fegu ahtri notaufeja, tad apfehjahm laukus, un Maija mehnefti bija idewigs laiks. Bet pehz tam trihs mehnefchus no weetas it nenas nelija, un ar fo Maija mehnefti muhs ee-peezeinoja, to atfal Junijs nodedfinaja; jo karftums faule fneedfahs lihfti 47 grabdeem. Ta tad karftums lihdfinajohs falam.

Zehlabs Berlins.

Redaktijas pefstihme: Paftrappam Kurfemes generalfuperintendenta fungs no Bluma fga atfal weenu, 24. Dezemberi ifufhtiti, wehstuli dabujufchi, kura pateizibas ifagafas par wehl pefufhtitahm dahwanahm. No fchihf naudas Bluma mahzitajs, Kurfemes generalfuperintendenta funga luhgumu eehebrodam, preefch Alekfanorowfahs Latweefchem mehlah dabwanas ari teem pefufhtitah. Alekfanorowfka ir Latweefchu kolonija, kura dshiwu ap 50 Latweefchu familiju ar 260 dwehfelehm. Shee jau arweenu bijufchi nabafigi un ifgahjufcha 1891. gada jau Augufta mehnefti zeteufchi jo leelu truhkumu. Schi gada 4. Janwari Kurfemes generalfuperintendenta fungs 2000 rublu aifufhtitahs Krafnojara mahzitajam Bluma fgam preefch muhfu truhkuma zetejeem tijibas braheem.

No ahrfemehm.

Sweedrija. Sweedrijas krona prinzijs fchim brikfcham uftrahs Pehterburga, kur tas ar laipnahm goda parahdfichanahm teel ufneemta.

Wahzija. Trofknis, kas wifa Wahzija ifzehlees, lifuma deht, kas Pruhfijas delegatu namam eefneegts pahp tautas fkolahm, jo deenas jo wairaf prenemahs. Ifhenä ufubdinatoja tur ir Schihdu partija. Minetais lifums neta zita nepagehr, ta tikai, ta tijibas mahzibai, kas tautas fkolahs teel pafneegta, buhs buht fafkanä ar behrnu tijibu; proti tahdas fkolahs, kuras behrni peeder pee Luteru bahnijas, fkolotajem wajjaga buht lutertizigeem, Katolu behrnu fkolotajem wajjaga buht katoltizigeem un Schihdu behreem buhs ja-eeet Schihdu fkolahs. Lihfti fchim leeta bija fchahda, ka Schihdu fkolotaji warja mahzit kristitus behrnu un Katolis Luteru behrnu fkolahs un Luters Katolu behrnu fkolahs eeemfti fkolotaja weetu. Schihdu partija, kura, deemschehl, ari brikhprahfichajohs partijas ir palkaufgahs, nu jaunajai gaidamai kahrtibai, ka ifkates behrns pehz fawas tijibas teel fkolahs, ar wifem fpefkeem pretiojohs, tamdehfti ka zaur to kristigahs tijibas gars jounaja pa-aufds dandf labaki noftiprinafees un eeafnapees. Mutigais Gifchens Richterf turejis gau runu, kura wifch draudeja, ka Wahzu tauta zaur tahdu lifumu breekmigi tifchot fafaininata; bet tautas apgahfmoschana ministeris, grahfs Jedlihs, un mahzitajes Stöckers tam jo gahfchi peerahdija, zil greifti un tufchi wina dshmutige wobridi.

Franzija. „Journal des Gifles“, t. i. „Pliki deena“, — ta tagad wifa Franzija ta deena tifufi nofaukta, kura eefchleetu ministeris Konftans tautas weeteekam Loram gahja pa aufim. Sapulzes fahle fchini deena pawifam 15 kahrtigi pliki tifufchi idaliti un fanemti. Ahrfahrtigeer pliki, tee fiteni, kas netrahpija aufis waj wajgus, bet zitas meefas dakas, grubheeni kruhtis un wehbera, matu un bahrdnu pluhfchana un kahju fpehrenti naw tifufchi flaititi, jeb flaitifchana fchah fira nefafkan fopa, ifnemof tos diwas fpehreneus, kuras Konftans pehz plikeem dewa Loram tai meefas dakä, ar kuru ari tautas weeteekes, tapat ka ziti zilweki, fchfchot mehdf krehflu fpeef. Naw wis weenafga, kas fo daka. Tas ari fchoreft parahdijeer. Jo kad ziti mifftami radijumi plikojahs, tad awifchneekem nenahl ne prahta, ar fcho notikumum fawu lapu fliejahs pildit. Bet kad ministeris tautas weeteekam atfalhta fapuzes fchauj pa aufim, tad telegrafe wifas pafaulas dakas iflafifch jo fihlas fira, awifes pafneeds garus eeewada rafkus un dandf miffon laftaju Giropä un Amerikä ar to teel pajautri-nati. Parifes eeelas neflaitami tuhftiofchi nobildejumu, kas fcho aifgrahbofcho notikumum notehlojufchi, teel pahrdoti, un wifprafthahs ftrahbofch, tapat ka wifaugftalee fangi, zauru nedelu pahp nehahdu zitu leelu gan naw fik dandf runojufchi, neta pahp fcho. — Bet kamdehft 60 gadu wezais Konftans fcho waras darbu pahtrahdijeer? Waj weenigi aif pahftrahfchanahe un no dufmahm pahwawereer? To dandfi negrib tijet. Pahremetumi, kuras Lors winam, ta fatot, eeefplahwa agis, bija fchabdi: Konftans agrafds gaddis, negodibas deht, efot tijis iffehligs if adwofatu fabeedribas; wifch weenu beedri, kahdu zitu adwofatu, efot apfadis un apfauptijeer, un tad zaur nopirfkeem fleplawahm to lizis nogalinat, un bef tam wehl tagad efot kahda nekreehna weifala fleepens dalibneek, kur ta fawtta fleepena kahfchju fpehletaju „elle“ eerihfota. Wifus fchah pahremetumus jau awife „Intranfjan“ klaiji bija iffozijufti un turklat gabalus if wezem teefas protokoleem nodrukajufchi, kas uf fcho leetu fihmejohs. Lors nu parlamentä mineta „pliku deena“ prafija, fo Konftans uf fchem pahremetumem un peerahdijumem warot atbildet. Abildet winam wajjagot; jo zitadi waldbas un tautas gods teelot lifis nowaheta. Konftana atbide bija diwi pliki un kahjas fpehrenti Lora dabas-pilwenä. Waj ar tahdu abildit peeteel, pahp to taf jafchahbahs. Jo pirmkahrt, Franfchi taf dehwejahs par wifmalkafu tautu, un duhru mehlahfchana taf ir leeta, fo tikai wifprafthahs fchepkös mehdf peefchwot. — un orfahft, tautas gods taf ari wahrigi tiftu aifkahrts, tad winas augftalee waldbas wihri fawä widä zeeftu tahdu beedri, kas tahdus peerahdijumem pret fawu pefoniu naw labaki apfehfojif, neta ar plikeem. Tomehr ari ja-eeewehro, ka Konftans fahw jo tumä fakara ar Schihdu bagatueekem, kuru wara ir toti leela.

Italija. Italija jau atfal semes trihzejums eeefchwotajus fiipri fahaidijis. Ziwitä Lawinija, pee Romas, gandrihfti neweens nams nepalijis wefele. Eefchwotajufchi guf laufa muzas.

Bulgarija. Ministeru preefidents Stambulows ar rewolwera fchahweenu tijis eeewainote. Bet ta tas notigis, fo newar idabut.

Weeni faka, ka winam, famanäs wifinajotees, pafcha rewolweris kabata ifsprahdfis, turpreti ziti aikal fino, ka fleplawas fo padarijufchi. Kai nu buhu, ta buhdams, Stambulowa ziffä atronahs lode un wifch guf gultä.

Amerika. Saweenotahm Seemel-Amerikas walftim ar Amerikas deenwidus walfti Fchili bija afs ftrihdijafch, un abi jau farihfoja fugus uf karu. Bet pafchä pehdejä brikhti, proti fchini deenas, taf abi apdomajufchees, ka buhs gudraki, meeru turet, un faween fufhtreem ufteahwufchi wifu wainu, tos uf mahjahm aifaufdami atpafak.

No eekfchfemehm.

Veelfirfts Konftantins Nikolajewitfchs †.
Muhfu Keifara tehwa brahliis, Veelfirfts Konftantins Nikolajewitfchs, nakti uf 13. Janwari aifgahjis uf muhfhigo dufu. Relakif dfinis 9. Septemeri 1827. g., ta tad fafneedf 65. dshwibas gadu.
Jau pafchä jouniba wifch fahfa ftrahdat juhrneezibas leetas. Ar flaweno pafaulas apjelotaju, admiralu Lütke, wifch idarija fawu pirmo juhras zefojumu uf Widus-juhru. 1849. g. wifch peedalijahs pee Ungaru kara, un 1855. g. Krimas kara wifch komandereja Kreewu floti pee Kronfchates. 1862. g. Keifars Alekfaners II. winu eegehla par Polijahs pahrwatneeku, no kuras weetas, kad ufubinatee Poli fahzehla dumpi pret Kreewijahs waldbu, wifch 1863. g. atfahpahs. 1865. g. winu eegehla par walfts-padomes preefchneeku. No fchi awina wifch atfahpahs Keifara Alekfanera III. waldfchana fahkumä un pahrmains dshwoja Krimä, ahrfemes un Pawlowfka, kur winu ari nahwe pahftridfa.

Loterijas iflofejchana. Gelfch-Kreewijahs truhkuma zetejeem par labu, notifchot 1. Februari. Tifdrihfti ta winneftu lifte buhs iflafita, fo ari nodrukafim muhfu lapä.

Paftra krahfahes. Augftä Waldiba, ruhpedamahs par fawu pawalftneeku labumu, eeataifjufti no 1889. gada paftra namds krahfahes, lai semas kahrtas kautini, kas eeekrahjufchi kahdu grafi naudas, fo bef nekahda leela gruhkuma wareru tur nogulbit uf augteem. Schihf paftra krahfahes ir bijufchahs dandf zilwekem par leelu fwehtibu. Fo no tam redfam, kahdas leelas naudas summas fchini fahes nogulditas. Gada laika, no 1. Nowembara 1890. lihfti 1. Nowemberim 1891. g., nogulditi paftra krahfahes 8 milj. 915 tuhfti. rublu.

Kreewijä bijufchi 1890. gada 1223 alus. un 528 kwafas bruhfchi. No alus eeemeti 5 milj. 379 tuhfti. 277 rubl. akzifes, un no kwafas 20 tuhfti. 841 rubl. Alus daritawas pawifam rafchojufchahs 32 milj. 211 tuhfti. 239 wedrus alus. Wifaleakee alus bruhfchi ir Ribgä, Warfchamä un Pehterburgä.

Ddefas apgabala nomirufi 145 gadus weza feeweete. Ifhi preefch fawas mifchchana wina afaufufi fawu fimts gadu wezo dehtu, tam eeododama dafchus fimtaus naudas. Wezenei nenas ne-efot tijis mirt.

Kafanas gubernä plehfigi fwehrti, it ihpafchi wifki, fapfofjufti 705 ftrgus, 1058 leellopus, 5 tuhfti. 334 maflopus, — ta tad pawifam 7 tuhfti. 97 mahju lopus. Kai fchahdu poftu mafnaru, iffoliti par katru nofchantu wifku diwi rubli goda-algas. Pehrnojä gada efot lihfti 800 lahfhju nofchauti. Shee peemahjo wiewairaf Rowgorodas, Rafflawas, Wladimiras, Dkonegas, Pehterburgas, Ufas, Smolenfahs, Wologdas, Plefkawas, Permas un Wifchnij-Nowgorodas gubernäs.

No Orfas. Kahds fungs eeet wehla walarä, ap-pulftten ween-pahfmiteme, no weefbahm uf mahjahm. Peeperfchi wifch it tuwu eeerauga wifku. Kungs norauj mudigi fawu fahfchotu, fo ufweefch wilkam un pahp uffehfdahs wifku. Ta wifch jahj labu gabalu. Fo fungs eeerauga kahdas fehtas wahrtus wehl wala. Bet wifke, laikam peekufis, nepehji eeefkreer fehta. Kungs nofahpi no wifka. Tif-to wifke eeefkrehtis fehta, fungs aiftaifa mudigi wahrtus. Sehta leelais fchfchu funis fahl ar wifku plehftees. Mahjas fainneeks, fiiprs, plezigis zilweks, ifdshrejeer trofknis, ifeet fehta, pahkampj dshis ftangu un nofti wifku, fo turedams par kahdu fweefchu funi.

No Wifchkeem. Witefklas gubernä, mums raftha: Pee Wifchke muifchahs atrodahs kahda paweja Katofu bahniga, kur 1. Janwari tapa deewakalpofochana notureta. Gandrihfti nelad wehl nebijis tif dandf fahfchu tajä fapulzejeer, neta mineta deenä; bahniga bijufi fa bahftim peebahfta, ta ka ziti nepawifam newarejufchi tift eeefchä, un tee, ka wehlah lafifeet, buhs tee laimigakee bijufchi. — Pee Katoleem pahfahm kahda eeerachä, ka kad mahzitajes, atgrefees no altara pret draudfi, bileri un deewamafsti pazel uf augfchu, tad wifa draudfe metahs zelös, kas ari toretä ta notigis; bet tai pafchä azumitkfi atflanejis loti leela brikheens un foris nogahfees femä, gabalu gabalds faluhdams, kas bijis pahral ar laudim peepildites, uf apafchä fahwofchem ufkrifdams. Dandf zilweku tapufchi noftiti, ziti grubti eeewainoti; dafchem kahjas un rotas tapufchahs norautas un galwas fahragatas. Wifa bahniga bijufi weenä azumitkfi pilna fahragatu lihku un eeewainotu zilweku, fiipri fa waj par fleplawu bedri pahwehrtfa. Gewainotee breekmigi waimanajufchi un flegufchi. Afinis ftraumehm pluhdufchahs pa Deewa nama grihdu. Zil zilweku tur dabujufchi galu, naw wehl finams. Tapat ari naw finams, kas pee fchihf breekmigahs nelaimes ihfti wainigis.

Minfklas gubernä. Kroschinas apgabala, zuhla, pa fehtu rafnodama, bija ifroftufi fudraba naudas gabalus. Semneefa puika fo wifpirmahs bija pamanijis un eeemfti parahdfi fawom tehwan. Scho weetu dshlafi ifmeklejet, tur ufgahjufchi mahlu podu, kas, ilgus gadus femä guledam, bija fahrupis un iifris. Ziti fahdfchahs eeefchwotaji, fo dabujufchi finat, wehmufchees fleepeni, naktis laika, fcho weetu rafnat, zeredami, wehl tur fo atraf.

No Lodfes. Turens awifes fino pahp kahdu blefhju fiiki, kam netruhfti ari fawas jozigahs pufes. Kahds femneeks tur eeewed prohwu wefumu dshwu fofu. Sofu widä tas eeefchdinajis fawu feewu. Semneeks pahp wed ftrgu pee pawadas, un ir fchirgts, ufraudfti, fa wifse paliktu kahrtiba. Tif-to femneeks uf ftrgus labu pefchahfchanahe weetu ufmeklejees, fo jau ari pirzigi eeronahs; bet farp teem ari laba teefa nedrofhju fahmantfchifu. Scho ufmahfchanahe femneeks rauga zaur pahthagas draheeneem atgairat. Bet fchahda femneeka rihfofchanahe

padarija, ka arweenu wairaf tahdu lehtpizjeju eeeradahs, lihfti famehr kahbi 15 bija fopä. Shee nu klufom fawä ftrapa nofpreeda, femneekam ufbrufft. Weens no wineem fahgrahba femneegi no muguras un ifzehla no fofu widus, fo aifnedams projam. Semneeks, fo redsedams, dewahs tam pakal, feewu glahbt, fahfdams: „mana feewa, mana feewa!“ Nu ziteem fahmantfchikeem bija laiks, atfahfto wefumu iftuf-fchot, fo tad ari bef fawefchanahe padarija. Kad wihrs ar ifglohhto feewu pee wefuma atnahja atpafak, tee fo atrada iftufchotu un mihf-fhos zepefcha putnus aifneftus projam.

Widfeme.

Domenu waldes preefchneeka palihgs, walfts-padomeeks Jenfens, uf fawa luhguma atkaihtis no amata.

No Delfawas. Nakti uf 5. Janwari ifgahjis weenam Delfawas walfts ftrgu faglim toti fchidri. Wifch, zilweks, gribejis eeegahdatees labu ftrgu, un fchah noluhftä nogahjis feftdeen, 4. Janwari, pehz pirtä, uf 10 lihfti 12 werftes attahfo Jefwaines puemufchu, Rinde-rehm, jo tur kahdam wifch ir finajis efam labu ftrgu. Stalka durwis faglim iflaimijeer dabut wafä un ari bef mafa puhlina ftrga pinelku pahrwihlet. Bet tomehr beidst wifch fchis wina puhlinafch palizis neekä, jo ftrga ihpafchneeks — fainneeks — ufklupis faglim mugurä, un ta fo fahtraujejis pafchä darbä. Saglis ir Elmanu-Rofites mahju rentneeka brahliis, Ahbolinfch. Wifch atrodahs Jefwainä drofhä weeta un fagaiba pelnito algu. — Uf 5. Janwari deenu bija Delfawas fahftibas beedriba „Reefma“ iftrihfojufti teateri. Ifrahdija diwas lugas: 1) „Tehwa afaras“, komedija peezds zehleendös, if tautas dshiwes, farakftita no B. Sarka. 2) „Uf pawehli jakehzh“, joku luga weenä zehleendä, no Steglawa. Kop'fpehle nogahja ta, ka warja buht pilnä meera, un galweno lomu ifrohditaji ipelnijahs pah fowifchku aifhifchunu no publikas. „Reefma“ domä, drihsumä iftrihfojufti laizigu fonzertu, kura eeemahfums tife nolemts Kreewijahs truhkuma zetejeem par labu. — Wezä gada walarä „Reefma“ iftrihfoja „tehjas wakarä“, tikai preefch beedreem, kur tika preefchlahjumms noturet pahp beedribas eeefchjejo fiiprinafchanahe, un pehz tam dafchi uf tam fihmejofchees jautajumi pahrwurgti. Pee galda tika beedri ufajimati, fahftiti pahp pirmo fnahja glahfti. Dandf bija to, kas atminejahs, kad, kur un fa dsherufchi pirmo glahfti fihwä. Bija toti ifterefanti noklaufitees fchahhdös noftahftös. — Janwari pirmajäs deenas eeeradahs muhfu dshimfungs Gh. v. Tranfche Delfawä un 4. Janwari notureja breekchu medibu Delfawas mefhöds, bet nenofchahwa neweena breekcha. Tuhlit nahfofchä deenä, 5. Janwari, tika notureta breekchu mediba Jaun-Gulbene, kur, fa tunaja, tifufchi 5 breekchi nofchauti. — Scho ruben' Delfawas mefhöds tika flihpereer jirfti. Lihfti upei noweft, ir fahchmufchi: Lubanes muifchahs ihpafchneeks weenu daku, un oturu dalu — Delfawas arendators Sadowefka fgs. Semneeki ir toti mah fahchmufchi.

No Lehburgas. Chyremes draudfes mahzitajes, Spalwina fgs, aizinats par Lehburgas draudfes mahzitaju.

No Kalfnawas pufes. No Swaigfnes deenas fahfot, fchi pahfahw kahdu mehnefti faines derams laiks, un tad kautini fwehdeenu walaräs fa-eeet tuwejös frogös baru bareem, kur paleel lihfti puftakftij un pat ilgaki. Melahga eeeradums, frogös eeet dereetes; tomehr pret to nekas neeteel darits, lai taptu zitadi. Waj newaretu wifpahrigti nolift weenu lihguma jeb derefchanahe deenu walfts mahjä, un gahfchä deenä zelt lihgunus un tuhdat pee walfts teefas apftiprimat, lai buhtu wifch fchidri un wehlahi negeltes meltigas prahwas, deht nefahfdeem lihgunem? — Pagaftu fkoläs seemas foletenu fchaitis fchini femä mafakee pret pehrno femu. Tas pahp dshredams no wairafahm walfts fkolahm fchini aprinkfi. Wifwairaf atraufjahs meitas no trefhchahs seemas fkolä eeefchanahe; bet tapat ari dandf pirmahs seemas behrnu paleel mahjä, pa leelakai dakai aif wezaku nepehjas, tos fkolä fuhftit. Pirmahs seemas gabals lihfti fwehtkeem wifpahrigti: par wefeligu fahzjams, un behrni tad netapa kaweti no fkolu apmelleschanahe. E.

Jaun-Kalfnawas Driku frogä, ka mums raftha, nomirif nakti uf 4. Janwari kahds darba wihrs if Braulenees. Wifch apgulees uf galda leelajä frogä iftabä un rihftä atrafte pagalam.

Lantereeefchöds, ka mums raftha, fahftibas beedriba dibinajahs. Kahdi 35 beedri pee tahs jau peerahfijufchees.

Tehrpata fahftibas beedriba eeataifjufti no jauna gada tehjas un fojjas mahju, kur fchahs dshereenus par lehtu naudw war dabut. Turpat ari eerihfota leela lafamä iftaba, kur par welfti war laftit laifrafkus un derigas grahmatas. Beedriba nodomajufi, ftrahp laudim if-plaitit wifadus rafkus un grahmatas pahp fahftibu.

Kurfeme.

No Lapsfalna. Peeltdeem, 10. Janwari, notifa fchahds nelaimes gadijens Dobelu mefhafarga mahjäs, kur, ar twaita mafchinu kufot, Gr. mahju puifis Jahnis Grz, 25 gadu wezes, pee Wej-Platones pagafata peederigis, pahrdrofhji, ne-ahdomigi eeemams, eeegrühda krehfo kahju mafchina un toti fiipri fahragoja, ta ka nelaimigo tuhlt bef nefahdas fawefchanahe aifweda uf Jelgawas flimnizu, kur dakte-zeem, kahju apftatot, fo wajjadefja nowemft lihfti pus ziffai. Ta tad nu jaunais zilweks uf wifu muhfhju ir nabaga.

Uf Wehrtmufchahs. Drofhftirdigeer nakti waroni nebahdahs ari deenas laika fawus gards nagus ifteepet pehz ifraudftahm manlahm. Ta fcheit kahdam faldatu mahjas ihpafchneekam ftrga nofagts, famehr pahp eeegahjis iftabä, wajjadfihgahs leetas preefch braufchchanahe panemt. Toti leela fchahde mafurigam zilwekam, ihpafchi fchini grubtajöds laiföds. — R. B. —

No Sahlites. Wezä gada beigas muhs ifbeedeja toti behdigis notikumum, — fchejenes K. mefhafargas nofchahwaha. Minetais mefhafarga, wehl itini jauns zilweks, preefch kahda gada laika fahftrga ar gara wahjibu, ta ka newareja fawu amatu wairis ipildit; tamdehft wina tehws, kurfch amatu bija nodewis, tika tam atfal par palihghu apftiprimat. Scho wafar nu minetais mefhafargah gan atlabojees no fawas gara wahjibas, bet newarejis tift fwabads no grubftirdibas, kura tam peemahjojufti. Swehtdeem, 29. Dezemberi, kad dafchi dshimtas peederigeer bija aifbraufufchi uf fahbahm fainimnu mahjahm kahfahs, nelaimigais eeegahjis kahda iftabä, kura kahds Krona eerehjhms peemittis, bef tobrihd bija ifgahjis, un, panemdamus wina pee feenas atrodofchos rewolweri, uf krehfla apfehfdamees, bija azumitkfi fawai dshiwibai padarijis galu, lodi labaja awi fchepaudams. Nelaimigais teel, fawas preefchligahs dabas labad, no fchejenesfchem toti nofchelote. Seftdeem, 4. Janwari, fo leela behreeneku pulks pawadija uf kapehtu. Deewä lai if fchehligs wina dwehfelei! — R.

Zelgawas Palihdribas Weedriba. Zwehdeen, 26. Januari 1892. g. Zehra jahle Generalapulze.

- 1) Gada pahrfats. 2) Rewidentu finojums. 3) Suddibu ijschirfchana. 4) Dajshi fihlumi. 5) Amata wiru wehlefehna.

Bukaischu krahschana- un aisdofchana, kates walde

generalapulzi 27. Januari f. g., pulstien 11 ds

Bukaischu pagasta namà. Deenas fahrtiba: 1) Gada pahrfats pahf 1891. gada dar-bibu.

Bar sinu. Teem, kas wehlahs Semkopibas rakstu ihpafchu nowilkumu,

Maksà 20 kap. Latweeschu Aw. administrasija.

5 femuecku mahjas. Kanna gubernà, Telschu aprinki, pee pasta gela no Sedas uf

Zeenijamai Zelgawas pifehtas un apgabala publikat gaur fcho laipni pafinoju, ka es, no 1. Dezember 1891. gada

manufakturprezes pahrdodu par wislehtafahm zenahm. Bar peemehru: wilnas fahfotus, fahfot

Nr. 23. Bar eewehroschannu! Bei konkurenzes! Wislehtafà top pahrdotas wisfadas ruden

Latweeschu Awises, fas 1892. gada eefahstufas fawu 71. gada-gahjumu, no wisfeem Latweeschu laiftrafsteem

Zenfees uf preefchu pa taifneem zelem, buhwet, ne wis noplehst un fapostit, ufsturet to, kas labò un wehrtò, ka paleel

1) Gewada rakstus, kuzi pahfpreesch wisfadas buhshanas un notikumus no wispahriga swara; 2) sinas no eefshemehm un abrfemehm;

Stahstu nobala fchogad pasneeds: flaweno Ehorfcha Elliòsà romanu Adams Bihde (if Anglu walobas tulkotu), Dantes gahjeenu

Rihgà war apstellet: Soerfchelmanà fga grahmatu bodè, Wehweru eelà N. 6, haekera drufatawà, Paleijas eelà N. 3 un J. E. G. Kapteina fga grahmatu bodè;

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Latweeschu Aw. administrasija.

Latweeschu Kalendars 1892. g. ar bildem. Sieslaka. Satus: Laika rehtini, Gada laiki zc. Kalendarija, Joki un mihtlas.

Zeenijamai publikat it laipni pafinoju, ka efmu Zelgawà, Zeelafà eelà N. 14, Schwaisfina namà, fungu drehbju weifalu

Kursemes un Widsemes Paika grahmata 1892. gadam, ar dauds bildem pufschota un bilshu peelikumu: Kristus kà fehjejs.

Kursemes un Widsemes Paika grahmata 1892. gadam, ar dauds bildem pufschota un bilshu peelikumu: Kristus kà fehjejs.

Wilhelms Ruth's, Nr. 16. Wislehtafà. Rihgà, Rungu eelà N. 25, peedahwà fawu fchujmaschinnu lehgeri

Fr. Lasmanna fehflu tirgotawa Rihgà, Aleksandera bulwari N. 1,

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Fr. Lasmann's. Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Wislehtafà. Rihgà, Rungu eelà N. 25, peedahwà fawu fchujmaschinnu lehgeri

Fr. Lasmanna fehflu tirgotawa Rihgà, Aleksandera bulwari N. 1,

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Fr. Lasmann's. Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Zelgawà, Strihwera eelà N. 16, pee Paula kumbes, top skoleni nemti lofhi un apfopschana.

Wislehtafà. Rihgà, Rungu eelà N. 25, peedahwà fawu fchujmaschinnu lehgeri

Fr. Lasmanna fehflu tirgotawa Rihgà, Aleksandera bulwari N. 1,

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Fr. Lasmann's. Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Uf gawofschannu labi dihgafschas un parafas fortes. Swawis lihschingsos zeen, birzeins laipni

Semkopiba un saimneeziba.*)

Valstisvaldības ministru kabineta.

Beesīmes pee Heisiga funga padomeem preefšh linkopibas weizinaschanas.

Kā atbilde uf wehtuli, kuru mums Grahwischa kungs peesūhtijis.

Uf „Latweeschu Awischu“ pagahjuschā gada 40. nummurā no mums pafneegto sūnojumu pahr „linkopibas weizinaschanu“, kā to linkopibas pamahžitajis Heisiga kungs Lehrpatas Baltijas nedelas rāstā eewehlejis, ešam dabujuschī pretrahtu no Grahwischa kunga, Walles pagasta Grahwischa mahju saimneeka, pee Jaunjelgawās, kuru tīkai tagad warejahm eewehrot, tamdeht ka papreefšhu gribejahm apflaufschinatees, kā pahr scho Heisiga kunga rakstenu „pahr linkopibas weizinaschanu“ domā wehl tahtafās aprindās, ihpafchi tee semkopji Widsemē, kuri loti pīfachi nodarbojahs ar linkopibu. Tagad nu ešam dabujuschī finat, ka ari tur dashā sinā naw weenis prahtis ar Heisiga kunga padomeem.

Grahwischa kungs ihpafchi waino Heisiga kunga pamahzibu pahr linu isfehshanas laiku un stiprumu, kā ari wina rihfoschanas pa linu pluhshanas un tahtafas apstrahdashanas laiku.

1. Wispahrigi nepretojahs linu agrai isfehshana, proti jau Maija eefahkumā, ne wis tamdeht, ka baiditos no apfahdeschanas zaur wehlam naktis-fahnam, jo lehnē fāls no 2 lihds 3 grahdeem nefe nekāitē linu stahdeem, bet tīkai tapehž labprahht nefež tīf agri, ka agrejo linu pluhshana un tahtafā apstrahdashana fakriht kopā ar labības plaujas pirmajem, speedigajem darbeem. Bet tai sinā wīfī fapratigee linu kopeji ir ar Heisiga fungu weenis prahtis, ka agrejee linu isdod smalkus un stingrakus stahdus, nekā wehlajee linu, ihpafchi, kad tos beesi isfehji.

2. Kas uf isfehshanu sīhmejāhs, tura 4 pudus, kā Heisiga kungs eewehl, ari pa daudis; wispahrigi isfehji 1 mehru linu uf puhra-weetas, tā tad stary 2 1/2 lihds 3 pudeem, tamdeht ka beesi stahwofchi linu stahdi attīhsta mafak blakus-steebru, un tā tad, tos wehlat apstrahdashajot, no teem tīf daudis nepasaude, nekā no reti stahwofcheem lineem, kuri wairak fahnuš isplatahs, daudis blakus-steebru dabon un nekād ne-isdod tīf smutus, garus stahdus, nekā linu, kuri stahw beesi un wairak steepejahs garumā. Kad raugahs uf līnfehflu augstajahm zehnam, tad gan ir labaki, kad fehji retaki, tā apafsch 2 pudeem uf puhra-weetas; bet abas leetas kopā, proti pelnu no daudis fehklam un tamlīhdās ari garus, wislabakos linus, newar wis eeguhē, un tamdeht tura widejo zelu par pareisako, proti isfehji 1 mehru līnfehflu uf puhra-weetas.

3. Trefchajā punktē, kuru Grahwischa kungs waino, winam peekriht; linu steebreem kauj tīkai ihfu laiku laulā paschuh, nodausa ahtri fehklas un tad pafstehfahs, tos, zil drihs ween eepfehjamē, eemehrt, kamehrt uhdens wehl ir peeteefochi siltē. Agrejos linus mehrzejot, ari pee mums uhdens wehl buhs 15 grahdu siltumā; turpreti wehlajohs linus mehrzejot, gan wairē nē.

4. Linus schahwet rījā, tā gandrihs wispahrigi mehdi rihfo-tees Baltijas gubernās, un kad tas prahtigi, ne wīfai leelā kartumā, noteek, tad tas loti atweeglina linu tahtafā apstrahdashanu; bet tad-

*) Šihis nodatas apghadatais ir blīuschais Bez-Sahtes semkopibas skolas direktors žef preefšhnees, Sinentis'a lgs, kas tagad dīhwio Bihgā, Teelajā Rehinu eelā Nr. 13. Tamdeht tee, kas semkopibas leetas wehlahs padomus un abides dabūt zaur mahju laustrahju, fawas wehtules war Sinentis'a lgam sem minetahs adrees tāimī peesūhtit; tad buhs majal ufawefschināhs. Sautafchānas un padoma prašichānas, ja tahs ir prahtigās, arweenu pehž eepfehjahs schūn lapā tīs eewehrotas un atbīlbes ar ihjeem wahrdēem pafjeegas.

schu tai sinā wīfī fapratigi linu kopeji ir ar Heisiga fungu weenis prahtis, ka faulē schahwet linu, kā to ahrsemēs war isdarit, isdod wislabako prezi. Wisadā sinā ir pateesiba, ka Weisgijā, kur linkopiba stahw uf wisaugstākā pakahpeena, uhdeni mehrzetos un faulē schahwetos linu steebru wehl weflu gadu usglabā faufās telpās un tad tīkai apstrahdā tahtafu, tamdeht ka ir atraduschī, ka tā rihfojotees, dabon wis-fmukakos linus, kas ir gaischi, un tīf mīhstī kā sībde. Linu, kad tos tīkai drufku leelākā siltumā kaltē, arweenu dabon tumfchu krahfu, un naw ari wairē tīf mīhstī. Waijadsetu gan ismehginat, labā laikā daku no nopluhstajeeem lineem faules siltumā schahwet un tad tuhliit apstrahdat, waj tos wehl weflu gadu labi usglabat.

Beidst wehl scho peesīhmejām, ka mums loti patijis, ka Grahwischa kungs muhs ufmudinajis, aprunatees ar fapratigeeem linu kopejem, un tā tad wairakās swarigās weetas Heisiga funga padomus pahr „linkopibas weizinaschanu“, kas gan ahrsemēs ir isdarami, bet preefšh muhsu klimata neder, ešam warejuschī pahrlabot.

Sinentis.

Zehju isseemofchana.

Seemas fehju isseemofchana jeb pa dakai isnihshchana noteek wisstiprati stingrā, pafstahwigā fālā, waj ari nepafstahwigā seemas laikā, proti kad drihs fāst, drihs atkal atfaischahs un leetus līhnā. Wina pafstahw eefsch tam, ka stahdi waj nu nosafst, waj, falam un atdreh-gim ahtri mainotees, teek iswiltki uf augfchu, tā ka steebru jeb falmu mašgs naw wairē ar semi apsegtis, waj ka tee flapjumā, kas ir fawee-nots ar leelu siltumu wehlā seemā jeb agrā pawafarā, eefahk fapuhht.

Bet wiswairat fehjas isseemo zaur nosafschānu. Domehrt atgadahs ari gabi, kuroš fāls labības stahdeem mafak kaitejis, bet tee pret pawafaru ir tīfuschī fapostiti zaur „isfehshānu jeb iswiltshānu uf augfchu“.

Zau flawenais A. Thaera kungs pahr schahdeem atgadijumeem tā isfajjahs: „Stahdu iswiltshānu uf augfchu noteek pawafarā, kad pa naktim fāst un pa deenahm kuhst. Pawafarā ir seme wiswairat pilna uhdena. Slapjā seme pa naktim zaur fāfāschānu isplefchahs, un tā tad wina, pati zeldamahs, zel ari stahdus līhdā uf augfchu. Pa deenahm tad atkal kuhstochā seme fakriht, bet neba wis stahdi wina līhdā; tee paleek augfcham stahwot. Kad nu tas, falam un atdrehgim mainotees, wairak reisu atfahrtojahs, tad stahdus beidst pawifam isfel uf augfchu un fātnes top plīfās.“

Thaers ari domā, „ka fātnes beidst teek faploftās“. Bet to newar wis fagit; jo „uf augfchu iswiltkos jeb iseltos labības stahdus“ ismeklejoj, naw nekād atrahs, ka fātnes buhtu bijuschis faploftās. Bet tam ari tā isleekahs, ka labības fātnes ir pa daudis fāhstās un stāpīgās, nekā tahs zaur iswiltshānu uf augfchu waretu tīf faploftās. Galwence līhdsekti pret labības fehju isseemofchānu pehž wairak peedshwojumeem un eewehroschānam ir schahdi:

1. Semi waijaga peeteefochi un labi nosufinat, t. i. kur tahda nosufināschāna waijadfīga, waj nu tai sinā, lai semi wispahrigi padariu fāufu, waj tīkai preefšh tam, lai rudens un seemas mitrumu nowehrstu. — Slapjā waj fāhba seme isdod arweenu nepfehzigus stahdus; jo wina aīflawē spēhzigu eefāfnofchānos. Bet kad stahdeem bahrgaku seemu wefeleem buhs pahrzeest, tad teem wīfādā sinā waijaga buht spēhzigeeem, stipreem. Pat loki stiprās seemas zeech fawas augfchānas sinā flapjās weetas daudis ahtraki un leelaku fāhdi, nekā fāufās weetas.

2. Waijaga seht ihstēnā laikā. Jo tīklab pa daudis agri, kā ari pa daudis wehlu sehtā labība weegli isseemo, kā tas daudisfahrt jau peedshwotē. Pa agru eefehlfuchai fehjai ir loti daudis mīhstī daku, zaur ko ta weegli nosafst; turpreti atkal pa wehlu apkopta fehja beechi paleek pa wahju, nekā wina stipram fāla laikam waretu deewegan atturetees preti.

3. Newaijaga pa daudis mehflot. Pahreelka mehflschāna rada arweenu trefnuš, wahrigus stahdus, — un tahdi waj nu weegli nosafst, waj fapuhst zaur pawafaras flapjumu, kad teem lehna seema newahzaha.

4. Semi waijaga dīfī apstrahdat. Tīkai tahdā semē fātnes war spēhzigī attīhstitees un mitrumš peeteefochi isdalitees. Bet seemas labības semēs azamā fahrtā teek gan ari, lai gan ne wis pa dīfī apstrahdata, tomehrt pa daudis usfirdinata. Pee tam domā, ka seemas augi jo drofchaki un labaki isdodahs, jo smalkaki seme ešot fapfahdata. Bet ta ir maldīschānahs. Tīklab rudstī, kā ari kweefchi fawā pirmajā attīhstīschānahs laikā peepfāsa nogulejuschos, wairak zeetu, zingulainu, nekā smalku, irdeni semi. Zaur apstrahdashānu pa daudis usfirdinata seme jo ahtraki fapikojahs un jo weegli un stiprati zaur fālu isjelahs uf augfchu. Ihpafchi fmagās semēs waijaga seemas labību seht „zingulōš jeb welenōš“. Schee zingulī jaunajai fehjai dod ne ween aīfardfību, bet ari seemā pamasitīm fādruhp, pee kam wini tos plāisumus ispīlā, kuri zehlfuchees zaur fālu, un tahs plīfahs fātnes (steebru jeb falmu mašgus u. t. t.), kuras zaur fālu iswiltkās uf augfchu, mafafāis atkal pa dakai apfeh ar semi. — G. Silberta kungs pee tam peesīhē schahdi: „Kalnainōš wīdōš, kur isseemofchāna wīfai beechi noteek, fehja wislabaki pahrzeesch seemu, kad tīkai weenreif tījis usarts.“

(Turpmat beigums.)

Kā jaunus fokus wislabaki war issfargat no faku apfirmschānas.

(Schahdi.)

Preefšh schi noluhka teek daudis un dashadi līhdsekti eewehleti un leelati, gan apseemami, gan ari usfimehrejami, no kureem dashi ir wairak waj mafak derigi. Dashās smeheres zaur laika mainu ahtri nobruht un nefepehji ispīldit fawu uddenumu, ja noteek arweenu atjau-notas. Dashī leetā pat tahdās smeheres, kas kojineem kaitīgās, kā darwa, petroleja u. w. z. Apfehchāna ar fālnēem ari isfahdāhs par nepeteefochu aīfardfību pret fāknem; jo schee, badu zeedami, dashu reisi ari falmus leetā par barību. Wislabaki jaunōš auglu fokus pret fāknem war apdrofchinat tā: Rem tšhetras laktās, diwas no tahm 2 zellu un diwas 3 zellu platas (laktu platumš peemehrijams kojina refnumam); trihs no tahm fāst kopā siltēs wīshē, un tad peelez pee kojina un peest zetorto tā, ka kojinhis paleek wīdū, wisaplahrt no laktahm eeflehgts. Laktās leekamas tīf augstās, ka fāki newar aīfneegt wīrfu. Ihpafchi nebuhs wehl peemirht, pahris weetas, stary kojīnu un laktahm, lupatus waj falmus eebahst, lai kojinhis, no wehja lojīts, nenoberfetos.

L. J.

Dashadi sīhtumi.

Preefšh nama mahthēm.

Uguni eetaifit ar petroleju, kā rahdāhs, naw isfardams is pasaules, par spīhti wīseem nestaitameem nelaimēs notīfumeem, kuri zaur scho besprahstīgo rihfoschānos jau atgadijuschē. Daudseem tas tapis par gatawu eeradumu, uguni leet petroleju waj spīrtu. Kad ugunis negēis degl, tad tadfchu ir ziti līhdsekti preefšh tam, par peem. ehweles fāitās, smalki fāfāldīta eglēs malka un labas plefshīnas. Sem nekādēem apstāpkeem newaijaga teet pehž petrolejas waj spīrtā buteles, uguni eetaifot.

L. A. F.

tad tomehrt wina mafuleet no ta bīhjahs, un kad wīnsh fāzija: „Nu laideet mani meerā!“ — tad ta tuhliit zeeta flūžu.

Tā tad stundas aīgahja, kur wairak nekās nebija dīrdams, kā tīkai pulstena tīffehchāna un trefnis no Adama strahdashānos. Kad wīnsh beidst prašija sweji un lahstī uhdena (alu dīehra tīkai swehtōš), tad tīkai Wisbete eedrofchinajahs fāzīt: „Wakarinas ir gatawās, ja grībi ehst.“

„Regaideet uf manis, memmir“, Adams fāzija. — Dusmas bija pahrgahjuschās, kamehrt strahdaja. — „Gaddashu par tehwu, tad pahrnahs; laikam nepawīfam nepahnahs scho nakt“. Man buhs weegli, kad sināschu, juhs gultā ešam.“

„Nē, nē, gaidīschu Setu! Domāju, ka nu drihs buhs mahjās.“ Pulkstēnis patlaban bija nositīs dewīnus. Ihs pīrms defmitēem durwīs atwehrahs un Sets eeahzja. Wīnsh bija dīrdejis, darbnīzā strahdajam un jautāja: „Wai, mah!, kā tad tehws scho wakar tīf wehlu strahdā?“

„Kas par tehwu? Waretu it labi finat, ka naw tehwa, kas strahdā, ja galwa tew neuhutu pilna ar spēdīkeem. Kas zīt, tā tawš brāhlis, gan wīfu padara? Nepahstīnu neweena, kas wīnam buhtu kahdu darbu atnehmīs!“

Nu Wisbete wareja brangi tā runat tahtaf; jo no Seta tā it nemas nebīhjahs, un pahr wīnu tad ari mehdsā igahsi wīfu fawu dusmu schulti, to abides aīsturejūsi, bīhdamees no Adama. Sets wehl nefad nebija fāzījīs jehlabdu afu wahdu uf fawu mahiti; bet bailīgi kaudīs jau arweenu fawu ihgnumu mehds īfāisī pret lehnigeem. — Sets, nemeerīgi apfātidamees, bija eegahjīs darbnīzā un fāzija: „Adin, kas nu ir notīzīs? Ko, tehws ir aīstīrīšs fahrtu?“

„Ja, brāhl!, weza, labi pahstīlama leeta! Bet es dabuschu fahrtu gatawu.“ Adams atbildeja, azīs pazeldams un līghsmi pafstādīdamees uf Setu.

„Nu, kas tad ar tewi notīzīs? Waj efi behdās?“

Setam azīs bija fārnās un seija sūmīga.

„Ja, Adin! Bet tahs ir behdās, kas japanešs, — nefe darit! Tad tu gan ne-efi bījis stōlā?“

„Stōlā? Nē! Nu, schi fstruhwe wehl war palikt“, Adams fāzija un turpināja ahmarofchānu.

„Nu, laid mani fahht, un eij gulet“, Sets fāzija.

„Nē, brāhlī!, gribu palikt pee darba, tad to nu weenreif eefah-jis. Palīhdseht man fahrtu aīnēst, kad buhshu gatawš. Modīnāschu tewi, kad faulē lehst. Eij, pa-ehd wakarinas; bet aīstīfī durwīs, lai nedīrdū mahiti tunajam.“

Setis labi sināja, ka newareja Adamu nefad nowehrst no ta, ko bija reif apnehmees, un tā tad ar apgūhrtinātu sīrdi eegahja īstād.

„Adams nē kumofa naw ehdiš, kamehrt pahrnahjīs mahjās“, Wisbete fāzija. „Domāju, ka tu buhstī pah-ehdiš wakarinas pee meto-dīstu kaudim?“

„Nē, mah!,“ Sets fāzija, „ne-efmu wehl ehdiš wakarinas.“

„Nu, tad nahž! Bet ne-āīstēfī kartufelu supi. Ešmu to paglaba-just Adamam. Kas sinā, waj wehl ne-ehdiš. Wīnsh labprahht ehdt kartufelu supi. Bet wīnsh bija tīf dusmīgš un tā fāfāltees, ka negrībeja ehst, lai gan to biju preefšh wīna paglabajūsi. Un wīnsh draudeja, eet projam,“ wīna turpināja, gatawa uf raudafchānu; „tīz,

ka kahdu rīht“ tas trefhlā aīsees projam, pīrms wehl buhshu isfehlu-seeš. Wīnsh nefāzīhēs ne wahda, pīrms aīsees, un kad buhs projam, tad wairē nekād nehahs atpafak. Man ir dehlē, pahrats par zītu mahshu dehleem, īfweīgīšs un gudrs, stāts no auguma, kā apses fōts. — augstī kaudīs wīnu tura zeenā; bet wehlejos, ka neuhutu dīemdejūsi behrnu, ja tas no manis grīb schīrtēes, un mana azē wīnu wairē ne-eeerauga!“

„Ei nu, mah!, nebehdahatees pa wēlī“, Sets wīnu meerināja. „Drihsaki waretē domat, ka Adams palīks mahjās, nekā ees projam. Siltumā wīnsh tahdu wahdu gan war īgruhst, — un waj ari naw deewegan, pahrt ko fapīhst? — bet wīna labā sīrdē to aīflawehs, fawu nodomu isdarit. Apdomajēt, zīt mīhstī wīnsh ir bījis pret mums wīseem! Kā wīnsh mani ar fawu geuhstī fāpelnīto naidu ispīrka no faldatu deenesta, un kā wīnsh ar fawu pelnu tehwm fokus nopehrt, kaut gan buhtu warejis, to preefšh fawis pafcha leetar, ar ko tas mums palīhdsejis. — jo waj naw fāīstīs jaunelīšs, un waj neuhutu warejis prezētees? Nē, nē, tos, kureem līhdš schim īfīhdejis, wīnsh ne-āstfahs, un ari ne-īspōstīhēs fawu pafcha darbu!“

„Neruna man no Adama prezības“, Wisbete fāzija, no jauna raudadama. „Wīna sīrdē ir peehrupees Edai Sorel. Ta wīnam ne-ekrahs ne fāpuruwīcha grafcha un usmetīhēs degunu pret wezo mahiti. Wīnsh waretu dabūt Mariju Burge! Burges meiserīš to peenemtu par fawu weifala beedri, un tad wīnsh buhtu wīhš uf fahju un strahdatu ar sekeem, kā Burges patē! Zīt reisu Tollija man naw īsteifuku, kā tā buhtu! Kad tīf neuhutu to meiteni eemīhlejis; wīna naw nē tīf daudis wehrtā, kā puke laukā. Wīnsh tīf gudrs fāīstīschānā un lahshchānā, un newareja ko labaku īfāudfītees?“

„Mah!, waj waram tā mīhlet, kā ziti to grīb? Tīkai Deewam peenahfahs muhsu sīrdi walidit! Buhtu patē wehlejes, ka Adams buhtu zītu jaunawu īfāudfītees. — bet newaru wīnam to pahcmeest, pee ka patē naw wainīgš. Turflahht newaru sinat, waj wīnsh nerāuga to apfaret, to pahrspeht. Wīnam netīhl, ka pahrt to leetu runā, un tā tad tīkai waru luhgt to kungu, lai Tas wīnu swehti un wada!“

„Ja, ja, efi arweenu gatawš, luhgt Deewu, bet neredfu, ka ar luhghchānam jau daudis ko efi fāpelnītees. Nedabuš wīš dīwfahrtīgu pelnu preefšh swehtkeem. Metodīstī ne muhsham tahdu wīhru, kā tawš brāhlis ir, no tewīs ne-īstāīhēs, lai ari tewi par mahitaju eeseltu!“

„Jums pa dakai tāīmība, mah!,“ Sets fāzija; „Adams ir daudis pahrats par mani, un ir wairak preefšh manis darījīs, nekā to wīnam waru atmākfāt. Deewš īdala garīgahs dahwanas pehž fawā prahta. Bet nenīzīnajeet deewaluhghshānas! Tahs waruhst nedod lātru reif naudu, — bet wīnās eedot to, ko ar naudu newar nopīekt, proti spēhku, at-fāhtees no grehta un padotees Deewa schelīgajam un labajam prahtam. Kad juhs luhgtu Deewu, lai jums palīhdš, un palāutos schim Wīna prahtam, tad jums wairē neuhutu nemeers, tīf daudis leetu labad!“

„Nemeers? Waj tad gan zītadi war buht? Pee tewīs war redset, to ar meeru fāneedst! Tu īstāīf fawu pelnu, un nemeers tew pahrt to nekelahs, ka ne-efi nefa fāfrahjīs preefšh nebalatām deenahm! Ne-suhdahitees par rīhta deenu, — atmeteet wīfu sūhdīschānos, — to tu bes gala fāki; bet kas no tā atle? Nu — ka Adamam par tewi jagahdā!“

„Tee ir bīhbeles wahrdi, mah!,“ Sets fāzija. „Wīni muhs ne-fūbīna uf sīnkumu, bet mudīna tīkai uf to, lai atmetam leeku sūhdīschānos, lai nebehdahamees par to, kas waretu rīhtā notīft, bet lai darām, kas mums peenahfahs, un pametam Deewam wīfu zītu.“

„Ja, ja, tā tu leetā bīhbeles wahrdus pehž fawā prahta. Kā tu wari finat, ka tee wahrdi: „Nebehdahatees pahrt rīhta deenu,“ wīfu scho nosīhme? Bīhbele ir tīf leela grahmata, tu mahi wīnu laft zaur-jaurim, mahiti īfāstī ihpafschus wahrdus, — tad nu man jabrihnahs, ka ne-īslāstī labatās, tahdus, kas fāīdrāfī fāfa, ko tee nosīhme. Adams sīna labatās īfmeleetees. Waru it labi fāpafst to, ko wīnsh arweenu fāfa: Deewš palīhdš teem, kas pafchi sīna palīhdsetees.“

„Nē, mah!,“ Sets fāzija, „tee naw bīhbeles wahrdi. Tee stahw grahmatā, to Adams no pīfsehtās grahmatu pahrdotawās pahrnefa. Gudrs wīhš wīnus ir fāfāstījīs; bet tam bija pafaulīgš prahts. Tomehrt teem wahrdēem pa dakai ir tāīmība; jo bīhbele muhs mahja, ka mums waijaga ar Deewa palīghu strahdat.“

„Nu, kā tad wareju to sinat? Wīni fkan tāpat, kā Deewa wahrdē. Bet kas tew ir notīzīs, puīsh? Tu newēfī gandrihs nefa ehdiš! Waj negrībi wairak? Tu īstātees baltis, kā jaunš spēlīs! Kas tew kait?“

„Nefās daudis, mah!,“ Wan negrībāhs ehst. Pafstāfīschos atkal mafuleet uf Adamu. Waruhst ka laus man palīhdset pee fahrtā.“

„Pafstreb wehl kahdu karoti fīltās supēs“, Wisbete fāzija. — Nu wīnās sīrdē eekarfa mahtes mīhletīdā ari pret jaunako dehlu. — „Paf-furshu uguni.“

„Nē, memmir, pateizōš! Efeet loti laba.“ Sets fāzija, un eedro-fchinātis zaur wīnās lehnību, turpināja: „Luhghim kopā Deewu par tehwu, Adamu un mums wīseem! Tāpfeet zaur to apmeerinātī — war-buht wairak, nekā domajēt!“

„Labi, labi! Refīnu nefa, ko tam teift preti!“

Kaut gan Wisbete Setam arweenu pretōjahs, kad ar to runāja, wīna tomehrt tagad nomanija, ka no wīna deewabīhjhās īfwerda eepree-zīnāschāna un spēhstē.

Tā tad mahte un dehlē abi kopā nometahs zelds, un Sets luhdja Deewu par apfahrt wafajochos tehwu un par teem, kas zaur wīnu bija behdās. Bet kad tas luhdja par Adamu, lai tas netaptu aīwīlī-nats uf swehchūreni, bet palīktu mahjās un buhtu mahtei wīfu wīnās muhshu par preeku un eepreezīnāschānu, tad Wisbete afaras aumakam riteja pahrt wāigeem un wīna raudāja pīlnā balstī.

Kad bija peehelufschēes, Sets gahja pee Adama un waijaja: „Waj negrībi paguletees, — mafafāis lahds 2 waj 3 stundas? Paf-strahdashu tamehrt tawā weetas!“

„Nē, Set!, nē! Gahdā tīkai par to, ka mahte eet gulet, un eij patē pee meera.“

Wisbete bija azīs noslāuzījūsi un Setam gahjūsi pafak, blōdīnu ar kartufelu supi rokās turedama, pee ka wehl bija peegreelūstī kahdus galas kumofānus. Bija knapi laiki, un swāigu galu strahdneku kaudim toreis reitī atgadījahs baudit. Wīna nolīfa blōdu uf galda un bailīgi fāzija: „Wari kahdu kumofīnu eebahst mutē, strahdadams. Ne-nehshu tew wehl kahdu uhdens lahstī.“

„Ja, mah!, to dareet“, Adams laipni atbildeja; „man fahk loti fāhpt.“

Basniza un skola.

Paganu tumšiba un kristīga gaisma.

(Beigums.)

"Bet tamdeh tas gaisms ir nahis pafaulē, lai wīnš spīdētu tumšībā." Jēsus Kristus, tas weenigais, patesīgais pafaulē gaisms, ari scho bešo paganu tumšību wehl schodeen grib un ari war apgaismot. Bet tā tad pafaulē dabon sinat pahy scho gaismu? Zitadi nē, kā zaur Deewa wahrdū sludināšanū. Ja pirmee tizgee nebuhtu leezineeki bijušchi pafaulē preefšā, tad Kristus wahrdū nebuhtu isplatijses pa femes wīrū, un wīsa pafaulē wehl schodeen sehdetu tumšībā. Tamdeh ari Pestitajs patē ir pawehlejis, sozidams: "Gita pa wīsu pafauli un dareet par mahzejkem wīsus laudis, — juhs buhseet mani leezineeki, no Jerusalemes sahlot libh pafaulē, un zaur lam." Scho Pestitaja pawehli pirmee apustuli ir ispidijuschī, un zaur lam leezināšanū paganu tumšiba sahla suht un gaisma sahla atspīdēt wīšā pafaulē. Un schi pati pawehle wehl schodeen pafahw pilnā spēhā, un tā torei apustuli darijuschī, tāpat ari schodeen tee kristīgee ewangelijuma wehlfeschi dara, kas tā misioneri aiseet pee paganeem. Bes laizigee cerotfcheem, bes ahrigas waras, bes kara spēhla wini eet to grehto zihinu zihinēes pret paganu tumšību, — til ar tizibas brunahm apbrunojuschēes, til ar Deewa wahrdū gara-sobinu rokā, — pafaulē par flaidru leezību, ka tas swehtais uguns ari schodeen wehl naw isdīsis, kas dega pirmo apustulu un pirmo afins-leezineeku sirdis. Tā wini aiseet wistahfakās femes un usnem wielelakahs breefmas, iszeesch neapraffiamus grehtumus, mokās, karstumu, badu, plikumu, waijāšanū, wahjību, ir pat nahwi, — tikai lai Kristus wahrdū tiftu pasludināt un Wina walstiba nahktu pee teem, kas Wina wehl nepasifst, bet sehšch, fahstīti tumšības fahstēs. Tas Kungs to ir pawehlejis, un wini pafaula, — tas Kungs wīnus isfubta uf sawu pfojamo, un wini eet, weena alga, waj tas darbs ir grehts, waj weegs. Jo labē kara wīrs wīfur sawam wadonim eet pakal, lai ari nahwe winam draud!

Bet schi pawehle: "eita! eiseet mani leezineeki!" — wina now dota tikai mīsnareem ween, wina ir dota wīseem, wīseem zilwekem, wina ari ir dota man un Zew. Waj nebuhtum nepalkausigi, ja to nemas negribetum eewehrot? Rahds mahzitajs Deenwidus-Kreewija fahdu reisi til dedšigi runaja pahy Pestitaja mīšones pawehli, ka pehz pabeigta spēdika diwi jaunēki pee wina preegahja un fazija: "Schi mehs efam! Mehs efam gatawi, aiseet pee paganeem, kā Jēsus mums to ir lizis!" — Un lai ari to wīsi newaram darit, tomehr wīsi waram libhstrahneeki buht zaur sawahm dahwanahm! Al, kaut jel wīsi to labpahrt daritu! Kas to negrib, bet sawu roku aissehds un sawu dahwanu aiseeta, tas ir nepalkausigs sawam Kungam un Pestitajam, — tas naw wehrtē, Wina wahrdū nest, — tas sawas neka kapeizinas mihlē wairak, nekā to dšihwo Kungu debesīs, kas til daudš preefšch Zewis ir darijis, un Tu wehl leedees, ari pat fahdu majuminu dot Wina walstības isplatišanai par labu! Bet, paldeews Deewam, ir ari wehl preezigu dewēju deewagan pafaulē, kas schini stād ir libhstrahneeki pee swehtā mīšones darba, — dewēji, kas ari pa fimeem un tuhstofcheem upurē mīšonei par labu. Un tāpat ari masaku, fihlatu dahwanu wehl deewagan fatek, kā nekaitamas masas pilites tani leelajā mihlēstības juhrā, no fures pagani war smeltees gaismu tumšībā.

Un tā tad ar preeku waram redset, ka wīsu scho dewēju dahwanas un wīsu scho strahneeku publiki un darba sweedri naw wis wel-

tigi, bet nefs bagatus augtus mīšones druwa, itin tā tas Kungs ir fazijis: "Manē wahrdē ne-atgreifsees atpakal tufschs, bet isdaris to, uf lo Es to fuhtu." Kam azis ir, lo redset, tas ari schodeen wehl flaidri war eewehrot, ka Jēsus Kristus teescham ir tas paganu gaisms, kas wehl schodeen wīnu tumšību war uswaret un isnihzinat. Swehtā mīšone jau daudš ir panahktu un wehl schodeen panahkt daudš. 400 milj. zilweku jau staiga Kristus gaismā, un schie pulks ir deenas wairodamees wairojahs. Naw gandrih neweena faktina wairē pafaulē, naw neweenas paganu tautas, kur tas dšihwibas wahrdē wehl nepawifam nebuhtu atfanejis. Un kur wīnšch atfkan, tur ari augli rahdahs. Rahds zelotajs no Giropas preebrauzā kahdā Deenwidus-juhtras salā, kuras eedshwotaji wīsi jau bija peenehmuschī kristīgu tizību. Bet patē wīnšch bija weens no teem jaunmodes netizigeeem, — kas pafaulē gudribu tura augstaki nekā Deewa wahrdū gaismu. Nizina dams, wīnšch fazija uf kahdu no eedfimuscheem salinekeem: "Kā tad juhs, mulkifchi, wehl schihm wezajahm bibheles pafakahm eiseet preekrituschī, kurahm pee mums Giropā neweens isglitohs zilweks wairē netiz?" — Tē eedfintais salineeks pazehlahs winam preti un fazija ar draudofchu bafsi: "Pateigi Deewam, sweschineel, ka mehs schihm wezajahm pafakahm efam preekrituschī! Ja to nebuhtum darijuschī, tad tu wairē nebuhtu pee dšihwibas, bet fen jau buhtu nokauts un apehstē, kā schē darija muhsu tehwu laifds."

It teescham, kristīgai tizibai ir tas spēhks, laudis pahwehrtē, tumšineekus padarit par gaismas behrneem un nīnus meehonus par rahmeem, isglitohkem un godigeeem zilwekem! To wīfur tur flaidri redē, kur tikai swehtā mīšone ilgatu laifu sawu swehtības pilno darbu strahdajusi. Tur afins leeschana mitahs, — tur pagani fahkt godīgi pa diweem kopā dšihwot swehtā laulības lahrtā, — tur mahnu tiziba juhd, — tur paschi jau peeleef rofas pee faweeem eltu nameem, tos ispostidami, — tur no wīnu paschi widus jau iszelahs mahzitaji, kas, lai gan bručni un melni pehz isfakā, tomehr ar leelu preeku un dedšību ta krusā sīstā Pestitaja wahrdū atkal pasludina tahlak faweeem paganu brahkeem. Nekaitamas masas kristīgas draudstēs schodeen jau ir islahstās leelu paganu tautu wīdā, kas tā pilsehtas uf kalna wīseem ir redsemas, kas tā swezes uf luktura naw apsehptās, bet spīhd wīseem teem, kas ir namā, un no kurahm swehtības pilni gaismas stari eekriht bešā paganu tumšībā.

Bet, sinams, tumšiba neponeš gaismu, bet zihnabē tai pretim. Tā tas ir bijis Jēsus laifds, tā tas wehl ir scho paschi baltu deeninu. Tāpat tā paschas draudēs wīdā tizibas behrneem weenumehr buhs jazihnabē pret netizību un grehtu tumšību, — tāpat tā Zewā pascha sirdi tas jaunais un wezais zilweks stahw weens pret otru un Tu meeru nedrihstī turet, pret kaunu zihinjotees, libh fahchr Zewahm muhsch deenahm gals buhs lahkt: — tāpat ari uf swehtā mīšones lauka zihinšch stary tumšību un gaismu ir jo aš un dedšigs. Daudreis isleekahs, it kā paganu tumšiba buhtu usworejusi. Daudreis mīšonaru wījauklahs sehjums atkal teel isnihzinatē zaur paganu eenaidu un waijāšanū. Jaunkristītee atkal kriht atpakal sawā wezā paganu buhšchana, kristīgas basnizas teel ispostitās, un mīšonari aisehstī, waj ari pawifam nokauti. Bet ko wīst tas palihds? Mehs tomehr sinam, kam tā uswarechana peeder! Gaismai ir un paleel leelaks spēhks, nekā tumšibai, — Deews ir un paleel stipraks par welnu! Scheitan ir jazihnabē, lai nu buhtu schē waj tur, — lai pret to tumšību muhsu paschi widū un muhsu paschi sirdis, lai pret paganu netizību, eenaidu, mahntizības un grehtu tumšību. "Kas nezihnabē, tas nenehšs to goda tronī debesīs!" Bet tā kā rihta fahltei lezot, naktē tumšibai

jahēg, un jo augstaki wina zelahs, jo wairak ari wīsehbīgai miglat jahuhd, — tāpat ari mehs drofchi sinam, kā schis gara zihnīsch stary paganu tumšību un kristīgu gaismu beigsees. Jau rihta blahma wīfur atspīhd un tahlu wairē naw tā swehtā deenina, kur Jēsus wīseem spofcha faule, wīfur meers un gaischiba, wīsi weena Deewa draudēs!

Swehtiga nahwe.

Rahds deewabihjigs Anglu biskaps guleja uf nahwes gultas. Wisaplahrt stahweja radi, draugi un posthstami, bet wīnšch neweena wairē nepasina. Weens pehz otra preegahja pee wina flahkt un tam jautaja: "Waj tad manis wairē nepasifst?" Bet wīnšch atbildeja katur reisi: "nē!" — Tē weens no wīneem preestahjāhs tam twu flahkt un jautaja: "Waj pasifst to Kungu Jēsu?" Un redsi, biskaps atmodahē it kā no dšita meega un atbildeja: "Kā tad nē? To jau es pasifstū ilgati nekā 40 gadus! Al Kungs, mans Pestitajs, Tu esi un paleegi mana pehbīga zeriba!" — Un to fazijis, wīnšch isflaida sawu garu.

Al dobi, Kungs, ari mums tahdu swehtigu nahwes stundinu!

S. A.

Dahwanas.

Labora eestahdei par labu ir no Oktobra 1891. g. libhš schim laifkam emalkatas schahdas dahwanas: Zi Jelgawas Jahna basnizas upuru mala 7 rubl.; no Birzawas draudēs zaur mahzitaju Beitona lga 4 rubl.; no turpat, salafot pa 20 kap., 12 rubl. 60 kap.; no Baldones dr. zaur mahz. Gauscha lga 5 rubl. 52 kap.; no Maska Graebnera lga, Jelgawas wafkdrahnu fabrikas ihpafschneka, 200 rubl.; no Trijadības basnizas upuru mala 1 rubl.; no turpat wehl sawahkti 36 rubl. 50 kap.; no Blihdenes dr. zaur mahz. Czernah'a lga 3 rubl.; no Lestenes dr. zaur mahz. Klapmeyerah lga 3 rubl.; no Kuldīgas Latweeschu dr. zaur mahz. Freibergah lga 10 rubl.; no Krubtes dr. zaur mahz. Fuch'sah lga 10 rubl.; no Saldus dr. zaur mahz. Beckera lga 8 rubl.; no Lutrinu dr. zaur mahz. Raifona lga 3 rubl. 50 kap.; if Amerikas weena mihlēstības dahwana afsubitā ar 29 dolareem, tas ir muhsu naudā 62 rubl. 35 kap.; no Rihzes dr. zaur mahz. Brasch's lga 10 rubl.; no Bahreles dr. zaur mahz. Grüneta lga 4 rubl.; no Rosenbergerah mahz. kundses 2 rubl.; no Gegawas dr. zaur mahz. Schulzah lga 7 rubl. 44 kap.; no Wauslas Bahzu dr. zaur mahz. Buschah lga 6 rubl.; no Keel-Auzes dr. zaur mahz. Safranowiczah lga 10 rubl.; no Wauslas Latweeschu dr. zaur mahz. Seilera lga 10 rubl.; if nabagu lahdtēs 1 rubl.; no Widsemes mahzitajem salafiti 85 rubl.; no nelaiha baroneetes L. v. d. Brüggēn nowehleti 200 rubl.; zaur Teelmindees baronu sawahkti 150 rubl.; no Kubas-Wadafstes dr. zaur mahz. Bielensteina lga 3 rubl.; no Birsch dr. zaur mahz. Lunderbergh lga 4 rubl.; uf Seemas-swehtkeem salafiti zaur slimā barona v. Sahna dšimtu 38 rubl.; no baroneetes v. Ropp 6 rubl.; no zitreisejā Trijadības basnizas lesterah Engelmana lga 3 rubl.; no barona v. Sačena lga 2 rubl.; no barona v. Firk'sah lga 10 rubl.; no Lesewižah mahz. kundses 3 rubl.; no L. Ratterfeld jaunkundses 5 rubl.; no baroneetes L. v. d. Džen-Sačēn 3 rubl.; no baroneetes A. v. d. Ofen-Sačēn 3 rubl.; no Teelmindees barona v. Behra lga 10 rubl.

Wīseem, kas preefšch schihs eestahdes dahwanas sneeguschī un wahlfuschī, isafam wīstīznigako pateizību un wehlam Deewa bagatu swehtību.

Jelgawā, Janwara mehneši 1892. L. Ratterfeld.

Pušfundas laika wīšē bija klušu. Redšideja atkal nēka zita, tā tikai wezā pulstiena tistiechanu un darba rihtu trofmi. Raktis bija loti rahma ari ahpufē. Kad Adams pušnakti atwehra durwis, tad pee debesim mirdseja swaignes un wīrs femes wīšē bija klušu un dušēja. (Turpmal wehl.)

Grahmatu galds.

Gada sinas,

to Latweeschu draugu fapulgē 11. Dezembri 1891. g. dewis Kurjemes direktors, Veet-Auzes mahzitajs Safranowicz's.

Zeenijamee kungi! Kad es us Jums lai runaju pahy schi gada Latweeschu literaturu Kurjemē, tad man ihti buhtu ja-aijnem wīsa muhsu dšihwes buhšchana un laufschu klahšchana, no ka tee dahšadee raksti isdšimuschī un preefšch ka tee ir rakstīti. Bet schihs leelahs buhšchanas mums wīseem jau ir sinamas, un to mans mihlās amata beedrs no Widsemes wīspahri fazijis, to pa leelai dakai waram ari no sawas Deewa semites fazit. Dšihwojam gandrihš tai paschā gaisā, un tas tur preeki waj behdas, ari muhsu preeki waj behdas. Kam azis un aušis bija walā, tas no pagahjuschā gada dšihwes sinahs preefaukt gan scho, gan to behdigo gabalu, bet gala spēedums tomehr buhs: Preezīga zeriba.

Pahy schi gada rakstu darbeem runajot, wīspirms japeemin tas leelais darbs Latweeschu literaturā: "Konwersazijas wahrdniza", ar daudš mahzitu Latweeschu palihšību isdota no G. Drawneka Jelgawā. Wīš isdewums, 36 burtnizas, isnahs 4 gadu laifā un malfā 12 rublu. To drūtā 2000 eksemplars. Wina eewehro it ihpafchi Latweeschu buhšchana un waijadšības. Darbs wehl til-to usfahstis, bet to jau tagad war fazit, ka tas peln flawu; ir lo preezatees, ka Latweeschu stary jau til daudš mahzitu spēhku, ka war tahdu wahrdnizu isdot un ka war gaidit zeemitajus. — Peeminu tē, ka tas patē Drawneeka lgs isflaidis laudis usajināšanū, lai derigi spēhki jagatawotos, fertees pee "jaunas Latweeschu wahrdnizas". Wīnšch faka: "Libhš schim isnahuschahs Latweeschu wahrdnizas wehl til nepilnigas, ka ar tahm it ne buht newar lepotees. Pilnigas Latweeschu wahrdnizas waijadšiba ir leela-jo leela, tas ir, tahdas wahrdnizas, kura isfalo wīseem tagadejo laifu prahjumeem, un kura muhsu mihlā waloda atspogulohs wīšā sawā trahšchana." Wahrdi esot jau krahti pa tahdeem 6000, kas wahrdnizās neesot atrodami. Ja tas tā, tad, sinams, buhs weeta pilnigaku wahrdnizai. Ja grihehs tagadejo Latweeschu-Wahzu wahrdnizu paplahšinat, tad, domaju, peellahsees, jaunohs trahjumus un peemetinajumus nobot tās rotās, kas par tagadejo wahrdnizu gabdaja. Ja atkal grib preti list jitu walodu, tad uf tam zitadi spēhki buhs waijadšigi. Sinams, wahrdus lai til kraht!

Paleklam pee teem raksteem, kas schoogad laudis isgahjuschī. Zil spēhdams, esmu tos sawahjis. Pee tam ir sawas grehtības, jo leelais stahs mehds paschā wehlā rudenī isfahstēes. Tē ir pawifam lahdas 30 grahmatas. Ar pateizību peeminu, ka zeen. drukatawu un apghadataju lūgt preefšch muhsu beedribas bibliotekas man eksemplarus ir preefshijuschī bes malfas. Paldeews teem!

I. Raksti basnizai un skolai.

1. "Bihbeles stahstī tautas skolahm" no J. W. Alpes, Jaun-Deebalgas draudēs skolotaja. Drukati un apghadati Jelgawā, Sieslakā drukatawā. — Sarakstītais preefšchwahrdā atfahzahs uf tam, ka pa leelakai dakai wīšās muhsu bihbeles stahstu grahmatās truhstot flaidra pahfakata, kā Deews pestišanū fahatijis un galā wedis. Ja tas pateeš tā buhtu, tad tā buhtu swarīga pahremeschana wīseem mahzitajem, ka fen jau naw gabdats par derigu bihbeles mahjības grahmatu. Bet pehz manahm domahm muhsu laufskolahm nemas netruchst derigu bihbeles stahstu. "Kristīga mahjās grahmatā" nemas naw nepilnigaka, nekā Alpes bihbeles stahstī. Til eeksch tam jaunā grahmatā ir fawada, ka ir pufschota ar bildehm, un war gan fazit, ar labahm bildehm. Bihbeles waloda grahmatā ir tureta godā, un pascha stahstijumi ir pareisi faliti, itin tāpat, kā Wahzu Romhelba bihbeles stahstis. Waloda ir laba, kluhdas tikai retas; tā pirmajā lapā nebija wīš fahams: "Wā gaisma top", bet japaleel pee: "Wā top gaisma", — "uf draudēs (i) runat", — awu (awju) ganē". Wahrdēs Alpes lgs, kur ween waredamas, garuma sīmi ir metis laulā. Azis gan aprahibš ar: Babelē, Zefabē, Jafepē, Peteris, Pawils. Bet Jahni ihti rakstīt par Jahni, neesē. Kurjemē weetahm weenu dehlu fahz par Jahni, otru par Jahni. — Grahmatas formats ari paleels. Deenestā atfahgeji to newar kabatā eebahstī.

2. Henri Drummonda "Pax vobiscum". Tulfojis A. Matšchulans stud. theol. Apghadajis G. Allunans Jelgawā. Malfā 10 kap. — Waram preezatees, ka schi teizamā grahmatina ari Latweeschem pahzjela. Waloda tulfojumā zaurzaurim ir laba; retā weetina patumšcha, par peem, "leelus un sneegs ir mehris un auglis sinamu zehloru, kuri tos isperina". Uf pirmahs lapās ir runats no kristīgas dšihwes (bija jafala: dšihwofchana), — ne wīš "sinameem" (bet faweeem) zehlo-neeem. Uf 9. lapās: "kristīga tiziba ir nopeetna audšinaschana eestahde" (kur bija jafala: audšina u. t. j. pr.). — ne wīš "bildē" (bet libhšibā) runadams. Filofofa Voge's wahrdē buhs zitadi jatulko, nekā: "Wuhstiba ir fahatā buht". Jerefim, ka Matšchulana lgs, kas, studentis buhdams, sinajis laifu atrah, derigu grahmatinu pahrtulot, ari pehzdeens wairōs labo Latweeschu grahmatu trahjumu.

3. "Skaitlochanas mahziba" no K. Kopmana. Jelgawā pee Steffenhagena. — Skolotaji, kas to leetajuschī, to uszeiz tā loti derigu preefšch otr- un treschseemnekeem.

4. "Сборникъ учебн. Деефму trahjumus Latweeschu tautas skolahm". Zujanu Andreja fahshadits. Jelgawā pee Steffenhagena. Malfā 40 kap. — Ra schi grahmatā deriga un teizama, to apleezina jau tas, ka ihfā laifā nahf jau otrs isdewums.

(Turpmal wehl.)

Druvas un druskas.

Gadahs dahšadi.

Rahdam P. pagasta faimneemam, fahdā wakarā no Walfas uf mahjahm braujot, kamanahm weena ilks tikufi walā. Kad nu zita strika

naw bijis, ar ko ilks peefet, tad nonehmis sīrgam grofchu un ar to ilks fahschis, un nu brauzis bes grofcha. Tē uf reis fahdā lahrypā famanahm abas ilks walā, un sīrgs, bes grofcha buhdams, aissehchis projam un naktē tumšībā pafudis. Saimneeks kamanas patē eewilgē tumejās G. mahjās, un tad lahjahm ghjiss uf mahjahm, zeredams, ka sīrgs buhs jau tur preefšchā. Bet nēka. Rihta faimneeks brauzis pa zeemeem, sīrgu meklet, bet bes panahkuma. Pehdigi tas brauzis uf G. mahjahm, sawas kamanas aisehstē, fureas tur wakarā atfahjiss, un, par laimi, tur ari atrod sawu wakarā pamufuschu sīrgu, kurech pa nakti bijis tur eeradees. — Ir gan ehromoti, ka sīrgs pratīs ufmeklet sawas kamanas, bet faimneeks sawa sīrga nē.

Augstskolas jeb uniwersitētes.

Wīšā pafaulē ehot 147 auzskolas. Dahšas no schim — it ih-paschi Amerikā — nepelna wīš scho goda wahrdū. Wielelakais studentu fahris ir Parīšē, proti 9215, Wīhnē 6220, Berlinē 5527. Afrikas brihwo Rehgeru walfi, Sjerah-Leonahs pilsehtā, ir tikai 12 studentu.

Wiltigeeem leekueme.

1.	2.
Reis klaušjos upeš malā,	Tad sehdeju behrnu pulkā,
Kur jauki pogaja	Kur strahdā tautas draugā,
If krumina lafīgigala,	Schi teizamā debes tulka
Ka trihet triheja.	Gars pluhda gaischā un jaukē.
Sem krumna odse schahz:	Muld tomehr blehdīs lahds:
Tai wīnai eedset prahts.	"Tas netiz, to tas mahz."

3.

Kad wīlneeki wīhruš neewā,
Kas prahtā gaismoti,
Bes tizības tee, bes Deewa,
Ir tulšchi leekuli:
Kas mahzūs tiz un mahz',
Ko tur lai mahzahs lahds? Fr. Mahlberg.

Geografiska mihkla.

(Widēnis Buschā Indritis.)

Kuru pilsehtu raksta ar weenu burtu?
(Wīminejums 8. nummurā.)

Rebusu usminejumi.

(Stat. 4. nummurā.)

1) Septini oktoni. (Apostrofš ()) rahda, ka no wahredā "astoni" pirmahs buris "a" eet noht. Wina weetā teel peeliks "o", un weh-lahf teel eespeefis stary "t"; tā tad isnahf — oktoni. — Grahmatā sem wīstahfā "Septini oktoni", domaju, buhs daudseem no zeen. lahstajem pasifstama.

2) Dubulti ir masa pilsehtina.

3) Baltas un melnas lodites isfchir parlamentā pee wehleschana balfis.

(Wīminejuschī: Buschā Indritis, Gerhardu Janis, Kameratu Dawis, Rahelis Gerhuts, Kristap Mešlag un Wobneeks, Jelgawā.)